



KATOLIŠKI MISIJONI
LAS MISIONES CATOLICAS

M. A. J. - ŠT. 5
1959 - XXXIII.



Nekaj slik iz misijonskega delokroga slovenskih šolskih sester v indijanskih misijonih na meji Argentine in Paragvaja.



ZGORAJ: Skupina katoličanov in misijonarjev na misijonu San Leonardo.

SPODAJ: Indijančki pri igri



Božja pisma nam govore o misijonskem delu

Stanko Boljka C. M., Ekvador

KRISTUS, MISIJONAR KRVI

Sv. Pavel nas prosi (1 Kor 11, 1): **Bodite posnemovalci moji, kakor sem jaz Kristusov.** In sv. Pavel je bil misijonar, misijonar, ker je hotel posnemati Kristusa. In nam ne preostane drugega kot posnemati božjega Misijonarja in največjega misijonarja vseh časov, sv. Pavla.

Kristus je bil misijonar krvi: **“To je namreč moja kri nove zaveze, ki se za mnoge preliva v odpuščanje grehov”** (Mat 26, 28).

Že prva zaveza med Bogom in izvoljenim ljudstvom je bila zapečatena s krvjo darovanih živali. Druga, ki bo večno veljavna, je pravtako zaveza krvi. Le da je ta prišla iz srca Kristusovega, ki nas je tako ljubil, da je samega sebe dal za nas. Kristus je misijonar krvi, ker vsakdo, ki se hoče pridružiti njegovi Cerkvi, mora biti deležen zasluženja krvi Kristusove. Če smo zadnjič rekli, da milost Kristusova spremlja misijonarje, bi z isto pravico lahko trdili, da jih spremlja kri božjega Jagnjeta. Čeprav vemo, da je bilo vsako najmanjše dejanje Kristusovo neskončno zaslužno, vemo prav tako, da je prostovoljno sprejel krst krvi, ki naj bi posredoval vsemu svetu krst v vodi in sv. Duhu.

Kristus ponuja nam vsem svoj kelih krvi z besedami, ki jih je izrekel med zadnjo večerjo: **“Pijte iz njega vsi”** (Mat 26, 28). Apostoli in za njimi vsi misijonarji morajo sprejemati dan za dnem kelih Gospodov in piti iz njega.

In mi, ki nas je Previdnost določila za delo v misijonskem zaledju? Sprejemati vsakdanje delo, tudi najmanjše, sprejemati neprijetnosti, ki so združene s stanovskimi dolžnostmi, sprejeti življenjski križ in ga darovati za spreobrnjenje poganov, je naša dolžnost in naša čast. Naša dolžnost: ljubezen nam nalaga, pomagati bratu v veliki nevarnosti. In pogani so bratje v nevarnosti, da se pogube. Naša čast: sodelovati s Kristusom in z misijonarji na neizmerni božji njivi, pobirati klasje za ženjci Gospodovimi in nositi žito v božjo žitnico je gotovo častno.

Tristoletnica važne misijonske listine

Praznovanje različnih obletnic je na dnevnem redu: petdeset let življenja ali dela, sto let smrti ali dvestoletnica rojstva. In vsi, ki praznujemo obletnice, priznamo, da je oseba ali stvar, katerih rojstva ali nastanka, delavnosti ali smrti se spominjamo, imela kak vpliv bodisi na nas same, bodisi na skupino ljudi, če ne na vse človeštvo.

Bog sam ve, kaj pomenijo Baragove obletnice za vse tiste, ki poznajo njegovo življenje. In slovenski narod bi bil revnejši, če ta misijonski junak ne bi bil naš! Prihodnje leto bomo praznovali tristoletnico smrti sv. Vincencija Pavelskega. Tristo let že uživa Boga in tristo let je že njegovo ime vprašanje za tisoče in tisoče: Kaj si pa ti storil za bližnjega?

In v misijonskem življenju Cerkve ne bo kakih važnih dogodkov? In če so važni, bi se jih morali spominjati vsaj z obletnicami. - V naslednjem bi radi govorili o enem takih važnih dogodkov. Mislimo na važna misijonska navodila, ki jih je izdala Kongregacija za širjenje vere leta 1659, torej pred tremi stoletji. Navodila, ki so še danes sodobna, navodila, ki imajo pred seboj še dolgo bodočnost, kot pravi G. Goyau.

Ker so "Katoliški misijoni" pred kratkim prinesli zadnje misijonsko pismo Pija XII., namenjeno Cerkvi na Kitajskem, bo prav, če prinesejo tudi "okrožnico" iz 17. stoletja, na katero se pogosto sklicujejo zadnji papeži.

Okoliščine, v katerih je bilo Navodilo izdano.

Kongregacija za širjenje vere je bila ustanovljena v letu 1622. Je to posebno ministrstvo, ki vodi misijonsko delo po vsem svetu. In reči moramo, da je bil ta osrednji organ zares potreben, ker v tistih časih položaj v misijonih ni bil ravno rožnat. Tako so v Aziji škofijeski sedeži ostali mezasedeni in misijonarji mnogokrat niso vedeli, h komu naj bi se obrnili za nasvet. Težave, ki omenja v svojih pismih sv. Frančišek Ksaverij, so še trajale: spori med misijonarji različnih narodnosti, needinost glede češčenja prednikov in Konfucija, kakšno ime naj bi se v kitajščini dalo Bogu? In pri tem me smemo pozabiti na janzenizem in galikanizem, ki sta v neki meri odmevala tudi med misijonarji.

Vendar pa, in zlasti v Franciji, v 17. st., ne manjka misijonskega čutenja. Leta 1653 nuncij v Parizu in več francoskih škofov prosi papeža Inocencija X., naj vendar imenuje nove škofove za Azijo. Istega leta in v istem smislu se obrneta na Kongregacijo za širjenje vere sv. Vincencij Pavelski in škof iz Reimsa. Naslednje leto sv. Vincencij prosi znova. Sporoči tudi, koliko denarnih sredstev se je že nabralo v pomoč misijonskemu delu.

Rim pa je ostajal nekam gluha. Ker na pisma ni bilo odgovora, je leta 1657 petčlanska francoska komisija odšla v Rim, da uredi osebno, kar se pismeno ni dalo. Sprejel jih je papež Aleksander VII. Pri tajniku Propagande Albericiju je bilo treba skoraj "vrata vreči doli", pravi eden izmed poslancev v svojih zapiskih. Šele po več mesecih dosežejo imenovanje dveh apostolskih vikarjev, ki bi nadomestovala papeža v velikem delu Kitajske in v vzhodni Indiji.

Oba škofa, Franc Pallu in Peter de la Motte, mislita najprej na svoje pomočnike in v ta namen se ustanovi v Parizu Semenišče za zunanje misijone. Istočasno pa Kongregacija za širjenje vere pripravlja važno listino, namenjeno predvsem

obema vikarjema, ki pa bo služila kot pravilo vse misijonske dejavnosti ne samo v 17. stol. ampak tudi v naslednjih.

Dokument se imenuje "Navodilo za apostolske vikarje, ki odhajajo v kitajska kraljestva." Levji delež pri tem Navodilu ima škotski duhovnik Lesley. Je to mož poln apostolskega ognja, ki je zaradi razmer v domovini prisiljen oditi v Rim. Čaka ga delo na Propagandi. Čeprav se pritožuje nad "italijansko počasnostjo", ga vendar pri sestavljanju Navodila sam tajnik Kongregacije Alberici sili, naj pohiti. 10. novembra 1659 je Lesleyevo delo dokončno pregledano in potrjeno. Več kardinalov je dodalo svoje pripombe ali pa črtalo, kar se je zdelo manj primerno.

Poglavitne smernice Navodila.

Nekatere izmed smernic so začasnega značaja, druge pa so trajne in bodo še dolgo ostale veljavne. Razdelili pa bi jih lahko v tri skupine: Kaj morajo apostolski vikarji storiti pred odhodom v misijone? Kako se morajo vesti na poti. Njihovo delo v misijonih. Kar je neposredno namenjeno obema škofoma in njihovim naslednikom, se bo moralo, z malimi izjemami, naobrtni na vse misijonarje. Smernice prve in druge skupine bomo le kratko omenili. Za tretjo skupino se bomo pa bolj zanimali.

Na kaj morajo misliti apostolski vikarji pred odhodom v svoj misijon?

Z vso skrbnostjo morajo izbrati pomočnike za misijonsko delo. Ker sta oba škofa Francoza in ker je Navodilo predvsem odgovor na prošnje francoske duhovščine, bo treba vzeti v poštev predvsem razmere v Franciji. In glede Francozov je treba vedeti, tako pravi Navodilo, da so večasih vroče krvi, nekolikanj zanese-njaki, ki bi šli radi za glavo skozi zid. A za misijone je predvsem treba ljudi, ki vedo, da mora biti modrost vedno na prvem mestu, ki so vztrajni in trdnega zdravja in zlasti še zmožni, da se prilagode značaju narodov, h katerim gredo oznanjat Kristusa.

Preden gredo na pot, si morajo zagotoviti duhovno in materialno pomoč. Semenišče, v katerem naj bi se pripravljali kandidati za misijonsko delo, naj vodijo duhovniki, ki zares poznajo človeško naravo.

Na poti v misijone.

Navodilo naroča potovanje po suhem. Pot po suhem ima za bodoče misijonarje velike prednosti. Lahko študirajo različne dežele in ljudi in možnosti za širjenje krščanstva. Vse, kar vidijo in slišijo, je treba zapisovati in po najkrajši poti sporočiti v Rim. Vendar pa se ne smejo preveč ustavljati. Ne bi bilo prav, če bi misijonar, poslan na Kitajsko, ostal sredi pota, ker bi se mu zdelo, da je tam mnogo ugodnosti za misijonsko delo. "Bog vas ne kliče tja in ljubezen, ki bi vas vodila, bi bila napačna. Naprej, naprej k ljudstvom, ki so vam bila zaupana!"

V misijonih

Tretji del Navodila je neke vrste misijonska razprava, ki popolnoma odgovarja našim časom.

Misijonar je na svojem mestu. Čudno se sliši in vendar Kongregacija zahteva, da mora najprej misliti na vzgojo domačih duhovnikov in še več: domačih škofov. Pravimo, da se čudno sliši ta zahteva. Vemo namreč, da po tristo letih,

vsaj v nekaterih misijonih, ta zahteva sv. Stolice še ni bila uresničena. Po-
nekod se to dejstvo more opravičiti, drugod so pa posamezniki hoteli videti bolj
jasno kot pa Cerkev. In posledic ni mogoče presoditi. Šele, ko Indija ni več do-
voljevala vstopa tujim misijonarjem, so nekatere redovne družbe pričele misliti
na vzgojo indijskih, recimo: bošonogih avguštincev, stigmatincev itd. Prav isto
je treba reči o Javi in miselnosti nekaterih holandskih misijonarjev.

Navodilo pravi: Misijonarji se ne bodo vtikali v politične zadeve, ne bodo
zahtevali kot državljani kake močne države nobenih prednosti niti izjem, še
manj posebnih sodišč. Kadar jih domačini prosijo, naj bi pomagali pri upravi,
v zakonodaji kot svetovalci, naj se opravičijo in ne sprejemajo takih ponudb.

“Pridigajte svojim vernikom, naj ubogajo svoje predstojnike, naj so pogani
ali kristjani, dobri ali sitni; molite z verniki za njihovo zveličanje. Ne delajte
v prid nobene tuje narodnosti: ne francoske, ne španske.”

V celoti bomo podali odstavke, ki se nanašajo na običaje različnih misijonskih
dežel:

“Če ni popolnoma jasno, da so obredi in šege v nasprotju s pravo vero, ne
smete napraviti najmanjšega koraka proti temu, kar imajo tuji narodi. Ali si
morete misliti večjo neumnost, kot je prenašanje španskih, francoskih ali ita-
lijanskih običajev na Kitajsko. Niste poslani, da prenašate tja naše dežele in
navade, ampak našo vero. In naša vera nam nalaga, naj ne zavračamo navad
drugih narodnosti, če niso same v sebi slabe. Še več, nas prosi, naj jih spoštujemo
in varujemo. V človekovi naravi je zapisano, naj ljubi na poseben način svojo
domovino in to, kar je z njo v zvezi. Zato pa vsakdo mrzi tiste, ki mu skušajo
vzeti domovino ali spremeniti to, kar smo od prednikov podedovali. Misijonarji
niti primerjati ne smejo navad svoje domovine z navadami narodov, med katerimi
oznanjajo Kristusa. Kar morajo napraviti in čimprej, je, navaditi se na nove
ljudi in njihove običaje. Hvalite vse tisto, kar zasluži pohvalo. Če pa kakšna stvar
ne zasluži pohvale, seveda ne smete biti hinavci in ne boste pohvalili. Boste
pa previdni v sodbah in zlasti še se boste morali varovati vsakega pretiravanja
v sodbah. Povsod bo kaj slabega in zlo bo treba odstraniti. Če boste dobro pri-
pravili duše za evangelijsko seme, ne bo preveč težav, ko boste dobrotno povedali,
kaj bi morali verniki opustiti.”

Na koncu Navodila se znova srečamo z začetno prošnjo: Delajte za vzgojo
domače duhovščine. Morali boste prevesti mnogo knjig v domač jezik, odpreti
šole, kjer bodo gojenci mogli študirati svoj materni jezik in latinščino.

Namignili smo, da je bilo treba na Navodilo dolgo čakati in da se je nekaterim
zdelo, da se je Kongregacija malo prepočasi obračala. Videli smo pa tudi, da je
bila sodba tistih, ki so Navodilo setavili in potrdili, zares jasna. Treba je bilo
odpreti novo pot, kar je mnogokrat tvegano. In vendar je ta pot še danes
uporabna.

Nismo mislili govoriti o vplivih tega Navodila na tristoletno misijonsko delo
sv. Cerkve. Tudi ne, če so tisti, katerim je bilo namenjeno v prvi vrsti, spolnili,
kar se jim je svetovalo. Pokazati smo pa hoteli, da je res, kar je o Navodilu
zapisal G. Vaumas: “Ta dokument je že tri stoletja osnovno pravilo za vse mi-
sijonsko delo.”

S tem dokumentom sv. Stolice pove, da je ona, in ne razne politične sile,
tista, ki ima vrhovno oblast nad misijonarji vseh narodnosti.

Slika pravega misijonarja, kot nam ga predoči Navodilo, še ni zbledela. Biti mora moder, dober in zdrav; ne sme se vmešavati v politiko in še manj se sme ukvarjati s trgovino. Med domačini mora najti in pripravljati tiste, ki naj bi za njim prevzeli duhovniško delo. Študirati mora, in ne površno, jezik svojih vernikov. Navodila o prilagojevanju so točno podana. Mnogokje jih niso spoštovali. Šele v zadnjih petdesetih letih in veliko krat zaradi političnih razmer, so znova prišla do večje časti.

Koliko se je, na primer, pisalo o domači umetnosti. Kolikokrat so prosili Francoze, naj ne mislijo, da so gotske cerkve najbolj prikladne za Madagaskar ali kako drugo afriško pokrajino.

Kekli smo, da je Navodilo še vedno moderno. Ko je l. 1936 sv. Stolica uredila prisotnost katoličanov pri civilnih ceremonijah na Japonskem, se je sklicevala na Navodilo iz l. 1659. Dve leti pozneje je Kongregacija za širjenje vere dala nekaj pojasnil glede pogrebnih svečanosti v Belgijskem Kongu in znova omenjala skoraj tristoletno misijonsko listino. In misijonska okrožnica papeža Pija XII. iz leta 1951 je komaj kaj več kot podrobna razlaga in dokončno potrdilo Navodila iz 17. stoletja.

Tristo let je minilo in vendar se zdi, da je bil večji del Navodila pisan v sredi 20. stoletja. Dokaz, da Cerkev ni človeška ustanova za to ali ono stoletje, ampak da jo v vseh stoletjih vodi isti sveti Duh.

Po Etudes, januar 1959, priredil Stabo CM.

Indijska dekleta pri domačem plesu

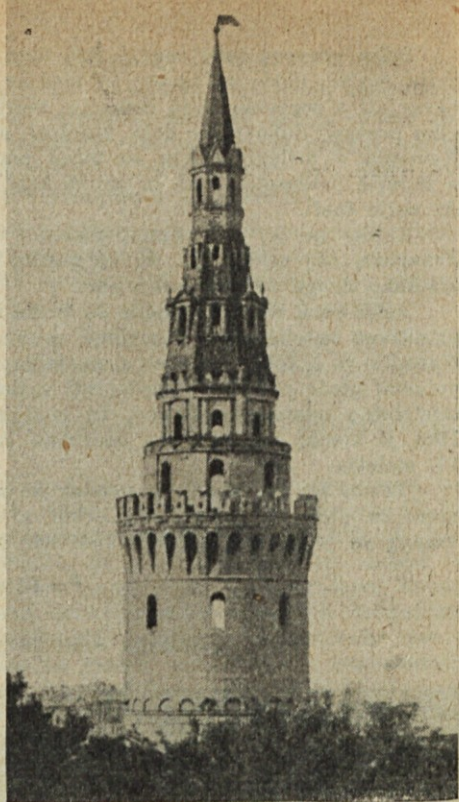


Slika desno: V Moskvi.

Branko Bohinc

NA VZHODU SE DANI...

APOKALIPTIČNI JEZDECI



Ni na mestu, da bi s strašljivimi prerokbami ustvarjali v sebi in ljudeh strah božji. Če nas ljubezen ne prisili na kolena, potem nam tudi senzacionalnih prerokb ni treba.

A vendar tiči v dvajsetem stoletju nekaj skrivnostnega. Ni samo oguljena fraza, da je do neslutnih razsežij zdijval boj med Bogom in satanom. Otipljivo je, da v tok dogodkov posega božja roka. In božja roka posega tedaj, kadar so časi zares veliki in odločilni.

Komunizem je kakor apokaliptična konjenica preplaval vsó Rusijo, iz nje zdijval proti vzhodu in zapadu in danes trepeta ves svet pred silo, ki ni samo človeška. Toliko je v njej mističnega zanosa, da je treba iskati za vso pretkanostjo ljudi vendarle spretnjšega režiserja, ki drži na vajetih vse velikopotezne načrte.

Stoletni tempo.

Mi pravzaprav žanjemo, kar so začeli sejati pred štiristo leti. Kakor utripanje zla, kakor signali bližajočega se "sodnega dne" so tiste znane letnice: 1517, 1717, 1917.

Leta 1517 je Luter nabil na cerkvena vrata svoj znani protest in začel odpad od Cerkve. Danes protestantske ločine same z žalostjo ugotavljajo, do kakšnega razkroja je zapeljal milijone ta odpad.

Leta 1717 so v gostilni "Pri treh goseh" v Londonu ustanovili prvo framasonsko ložo. Kakor je bila morda po sebi neznatna in nedolžna stvar, se je z njo začel drugi veliki odpad: ne več samo od Cerkve, ampak tudi od Kristusa.

Leto 1917 pa je doživelo tretji in končni odpad: komunistično revolucijo, ki je prinesla odpad ne samo od Cerkve in Kristusa, ampak od vsega božjega in nadnaravnega. In s tem odpadom je človek zapravil svoje dostojanstvo in se ponižal do živali.

In tretji odpad je šele razodel obličje tistega, ki je vodil že prvega: satana! Mistika satanizma se je proslavila v orgiji umorov. Prva dva sta bila zapisana s črnilom, zadnji odpad pa je zapisan s krvjo. Tu gre za biti ali ne biti. To je poslednji napor človeka, da bi Bogu iztrgal iz rok svet in človeka. In človek se je pri tem prizadevanju zavil v liturgični plašč in obdal s sijem rešitelja, da je preočito, da gre za vse več kot pa samo socialno obnovo človeške družbe. Satan si je nadel samo socialno krinko, v resnici pa s svojo "krvavo mašo" hoče prepoditi Kristusa raz

In svetovna javnost molči pred tem demonizmom. Le pogumni, kot je bil Pij XII. so zaklicali v svet: iztrgajte krinko komunizmu, da bomo zagledali njega pravi obraz!

Volga, Volga...

Že Lermontov je pel: Volga, Volga, vešnoj mnagavodnaj ti ne tak zalivaješ paljá, kak velikaju skorblju narodnaj pjerepolnilas naša zemljá.

Rusti narod je narod mistikov, narod, ki veruje v satana in Krista. V njem je apokaliptično razpoloženje. Nihče tako ne misli na sodni dan, kot misli pobožni Rus. Zato ga niti komunistična vihra ne spravi v nepotrpežljivost. Tako vdano in potrpežljivo bi vseh grozot komunističnega nasilja ne mogel prenesti noben narod. Milijoni in milijoni so pomrli v kazenskih taboriščih. Sir, sibirski železnica, kanal ob Lednem morju, litmitrovska taborišča so prepojena s solzami in krvjo.

Še danes milijoni umirajo v taboriščih in zaporih, še danes milijoni trpe. A iz njihovih src ne vstaja maščevanje, ampak odpor krščanske ljubezni. Duhovnik, ki je v zadnjih vojnih letih živel skrivaj kot zdravnik v ruski vojski, je odkril strumno organizirano armado pobožnih Rusov, ki z molitvijo, vdanostjo, potrpljenjem in ljubeznijo čakajo na tisti dan in uro, ki ga je napovedal starec Zosima v Karamazovih, dan in uro, ko se bo omajani resnici sveta razodel Kristus.

Apokaliptični jezdecji gazijo srca in duše, zidajo babilonske stolpe, mečejo zvezde v vsemirje, nastopajo kakor veliki čarovniki, opremljeni z vso moderno tehniko. Rusi pa čakajo, trpe, ljubijo in upajo.

In Volga teče, teče skozi trpečo rusko zemljo kot je tekla pod carsko Rusijo in ob njej sanjajo najstarejši in najmlajši, da bo vendarle vzknila izpod trde grude materjalizma obljubljeni: sveta Rusija.

Preračunan slučaj

Tako ga more preračunati samo Bog.

Leto 1917 je leto velikih dogodkov. Istega leta je 6. aprila Amerika stopila v vojno. Lenin je odšel iz Švice s programom: Ne bom miroval, dokler poslednjemu Rusu ne izbijem iz glave misel na Boga. Petega maja je papež Benedikt XV. naročil vsem škofom po svetu, naj se moli po Srcu Marijinem k Srcu Jezusovemu. In čez osem dni je stopila 13. maja Marija na fatimska tla s prerokbo: Rusija se bo spreobrnila, zmagalo bo moje brezmadežno Srce. In še predno je z Nikolajem II. (15. marca) bilo konec ruskih carjev, je 13. februarja preprosta kmetica Evdoksija Adrijanova iz vasi Počinski (blizu Moskve) zaslišala v spanju glas: "V Kolomenskoje je velika črna ikona; vzemite jo, očistite in molite pred njo."

Iskala je kmetica ikono, kakor jo je videla v snu. Pregledali so vso cerkev v Kolomenskoje, pa ob vsej obilici ikon niso našli prave. Na srečo se duhovnik spomni, da je še nekaj ikon pod cerkvijo. In med temi je bila prav tista, ki jo je žena videla v spanju. Še isti večer je pred njo, "Bogorodico deržavnajo" molil ruski narod. In šla je po vsej Rusiji. Režim je sliko in pobožnost prepovedal, in pobožnost je prepovedal tudi uradni patriarh Aleksej na pritisk vlade. A Rusi jo imajo skrito v svojih domovih in pred njo prižigajo ob tihih večerih luči in molijo in upajo. In ob "Bogorodici deržavnajo" vstaja mladi rod, ki je zažejal po ljubezni Matere in po miru v Bogu.

Predno so pregazili Rusijo rdeči jezdec, je že prišla na pomoč ona, ki je kači glavo strla: "Monarhija pada. Jaz moram prevzeti oblast v Rusiji."

Zato ruski narod ne klone. Molči in trpi in prenaša udarce, saj jih je vaje in so njegova ramena utrjena, a upa z zanesljivostjo in čaka, da pride Kristus. Saj Marija je že med njimi.

Šumnemu osvajanju satana je nasproti stopila Marija spet v tisti tihoti in preprostosti kot tisti dan, ko je v Nazaretu brez vse narejenosti spregovorila: Glej, dekla sem Gospodova.

Morda bo prav dvajseto stoletje potrdilo staro resnico, da Bog po krivuljah potegne ravno črto. Strahotna krivulja zgodovine preko vseh odpadov prav do komunistične orgije vodi do prečiščenega krščanstva,

Presenečenja

V zraku plavajo. Tako, da moramo biti katoličani previdni; saj je skoro tako, kot je napovedoval Kristus: Rekli bodo tukaj je Kristus, tam je. Ne pojdite tja!

"Inteligente Digest" poroča, da je bilo trdno prepričanje Pija XII. če se še ne bo začelo spreobrnjenje Rusije leta 1960, da bodo napovedi Fatime nujno uresničene.

Newyorški škof Sheen je govoril in zapisal: "Rimska milost Rusije je bližje, kot si mi mislimo."

Ruski general rdeče armade je zaupal katoliškemu duhovniku, da je edina rešitev za rusko cerkev: zedinjenje s katoliško Cerkvijo.

In ko je prišel beneški patriarh Roncalli na papeški prestol, so mnogi zmajevali z glavo: Starček! Kot bi imel privid, je kar brez vsega razglasil vesoljni cerkveni zbor, ki bo leta 1961 razpravljaj o cerkveni edinosti.

Upravičeno moremo zmajevati z glavo.

Bilo je sklenjeno zedinjenje takoj po razcepu in propadlu.

Bila je florentinska unija in je propadla.

Bila so mogočna gibanja za zedinjenje zlasti med slovanskimi narodi, pa so vodila redno v nezaslišano trpljenje in razpad.

In je eden največjih pobornikov zedinjenja, metropolit Šeptickij, izrekel težko besedo: Unija, ki obstoji, preprečuje unijo, ki mora priti.

Nekaj nepreračunanega ali preveč računanega je v vsem tem. Na vsem prizadevanju za zedinjenje lebdi moreča tragika.

Morda krščanski ločeni narodi niso bili zreli zanjo.

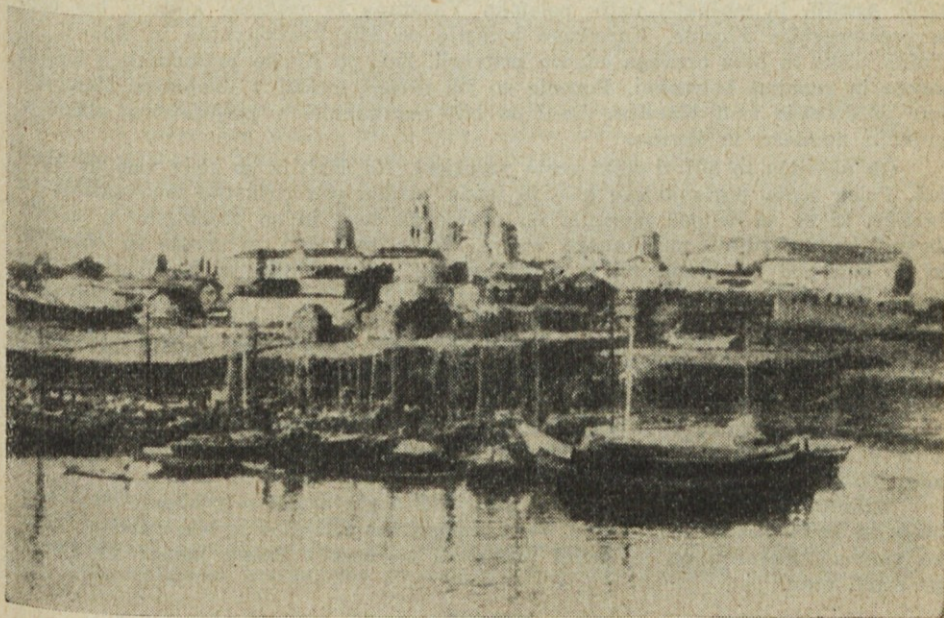
Da dozore, je treba velikega trpljenja. Tistega trpljenja, ki zareže v dno duš. Tistega vztrajnega trpljenja, ki oblikuje ne samo posameznike, ampak milijone, ki oblikuje dušo ne človeka, ampak dušo naroda in človeštva.

In to trpljenje je prišlo: komunizem mu je ime.

Končno se je satan zmotil. Napuh mu je zatemnel razum in ni sprevidel, da bo njegovo seme rodilo za Boga. Bog se ne da zasmehovati.

Tako apokaliptični jezdec naznanjajo nov čas: čas poglobljenega krščanstva v eni, sveti, apostolski, katoliški Cerkvi.

Mesto ob Volgi.



O NARODIH IN LJUDSTVIH V MISIJSKIH DEŽELAH

SREDNJE- IN JUŽNOAMERIŠKI POLJEDELCI

Antili.

To je otočje, nekako pred Srednjo Ameriko in važno že zaradi tega, ker je bila ta "Zapadna Indija" prvi stik evropskih osvajalcev (Krištofa Kolumba) z Indijanci. Najstarejši prebivalci Antilov so bili severnoameriški priseljenci, ki so se pečali prvenstveno z lovom in ribolovom in obdelovanjem školjke. Že precej dolgo pred odkritjem Amerike so jih nadomestili južnoameriški Taino iz skupine Aruak in imeli v posesti Velike Antile in Bahamsko otočje. Tudi na Malih Antilih so prebivali neki Aruak, ki so se imenovali Igneri (ljudje), a so se morali kratko pred prihodom špancev umakniti Kalinom ali otoškim Karaibom, ki so moške iztrebili, ženske pa ohranili in prevzeli; z njimi so prevzeli tudi ostanke aruaškega jezika in kulture. Aruaki v britski Guajani imajo še sedaj staro izročilo o pomorskem prometu med njihovo celino in otoki, ki so ga Karaibi prekinili. Z Malih Antilov so Karaibi delali pohode tudi v Velike Antile in so jih Taino imenovali Kanibe, odkritelji Amerike pa Kanibale. Bolj kot z ljudožrstvom pa so se pečali z ropanjem žensk.

Mali Antili so bili predvsem pod kolumbijskim kulturnim vplivom, na Velikih Antilih je močnejši vpliv polotoka Yucataka in mehiške kulture ter celo severnoameriške Floride. Karaibske invazije so bile kratkotrajne in španci so Taino lahko in brez pravega odpora podvrgli. Zelo so jih pa prizadejali s hudim delom in raznimi boleznimi. Pozneje so jih pričeli mešati z uvoženimi Zamorci, kar je doletelo tudi Karaibe. Le-ti so bili naprednejši v poljedelstvu, zlasti v gojenju manioka in koruze.

Ob odkritju so bili ti otoki gosto naseljeni. Na Haitiju so štele vasi do 1000 hiš. Poleg lepše poglavarjeve hiše je imela takšna vas tirikotno zborovališčo in igrišče, ki so se deloma ohranila do novejšega časa in so obrobljena s sedeži. Izrezljanine očitujejo mehikanske vplive. Volno so rabili za mreže in oblačila, ki so bila pod mehikanskimi in yukatanskimi vplivi. Moški so hodili sicer goli okoli. Družabno so šteli štiri sloje: podložnike, ljudstvo, plemstvo in poglavarje. Poglavarstvo se je prenašalo dedno na sestrinega sina, celo na sestro samo, deloma je bilo poglavarstvo tudi voljeno. Med otočnimi Karaibi so vladale barbarske vojne ter tudi že imenovani kanibalizem. Taino so pa imeli neko svojo narodno ljgo z žogo.

Taino so verovali v najvišje bitje, ki pa je do človeka precej brezbržno in biva v nebesih. Ljudje imajo opraviti z Zemijo, svojimi dobrotljivimi predniki, zdaj idoli, ki so postali posredovalci med človekom in najvišjim bitjem.

Mrtvece so pokopavali v čepečem stanju. S poglavarjem so pokopali živo ženo, običajen je bil sekundaren pokop. Vera v posmrtno življenje je bila razvita. Tako so verovali Karaibi, da je prišel pračlovek na svet z nebes, kamor se človek po smrti vrne.

Sem spadajo tudi Indijanci iz porečja Orinoka in z gričev med obema velikima porečjima. To ogromno ozemlje, po večini južnoameriški pragozdi, nudi razmeroma malo hrane na divjačini in tudi na užitnih samorastnicah in sili nekako prebivalce k intenzivnemu poljedelstvu. Visoke planote, ki porečji obdajajo, so bile po vsej verjetnosti prej obljudene kot pa kotline obeh veletokov in številnih pritokov.

Najstarejši prebivalci so bili najbrž neki nemirni Nomadi: Sirioni, Mura, Maku in Širjani. Prevzeli so nekaj kulture svojih više naseljenih sosedov, vendar so bili še zelo primitivni.

Druga časovna skupina je v zvezi z andskimi rodovi in je živela neko ustajeno življenje ter ga v svojih ostankih še živi.

Tretja in najmlajša je obenem najpodjetnejša skupina treh velikih narodov: Tupijev, Aruakov in Karaibov, ki smo jih deloma opisali že v prejšnjem odstavku kot poznejše izseljence na Antilih, kamor so se naselili iz severnejših predelov amazonsko-orinoških porečij, v glavnem iz gorovja Guayane.

Tupiji so se močno mešali s sosedi in so radi potovali. Tako jih je že pod Španci proti sredi 16. stoletja odšlo kakih 10.000 na zapad, v Peru in še pozneje so se vršile podobne selitve. Najsi jih je na takih potih dosti pomrlo, so te selitve povzročile, da se je jezik Tupijev razširil kot občevalni jezik po vsej Amazoniji. Vkljub temu so se v novih krajih kulturno naslonili na prebivalce, med katere so prišli.

Bolj polagoma so se širili Aruak, da so pridobivali tako nova polja za obdelovanje. Tako so bili njihovi vplivi na sosede večji kot tupijevski. Iz Guapane so Aruake sicer izrinili Karaibi, dasi jih niso dosegli v vplivnosti jezika in kulture. Iz poročil Evropecev pred l. 1550 in iz izkopanih sklepamo, da so bili Aruaki ob odkritju Amerike na višji kulturni stopnji, kot so njihovi sonarodnjaki danes, zlasti v umetnem namakanju in v keramiki, kjer so črpali vplive iz Srednje Amerike, pozneje tudi iz države Inkov. Lov in ribolov so imeli omejen bolj na čas preden so dozoreli poljski pridelki. Za vožnjo po vodi so poznali prvotno samo splave; kanu je šele njihov poznejši izum.

Vasi v tem smislu kot so jih imeli na Antilih, na celini ni bilo. Navadno stoji le po nekaj koč skupaj ali posebej velika kočja, ki prenočuje več rodbin. Enotnega sloga te kočje nimajo in se razlikujejo med seboj po vremenskih in krajevnih razmerah. Zanimivo je, da so stavbe na koleh dale pokrajini ime Venezuela = Male Benetke. Kamenitega orodja imajo Tupiji, Aruaki in Karaibi bolj malo; več ga je iz živalskih kosti. Bast kot oblačilno tkivo je bolj malo poznan, tembolj je razvito pletilstvo, vezenje in tkalstvo. Pletejo največ v dveh pramenih, redko v treh. Omenili smo že keramiko; poslikana je z geometričnimi vzorci in prevlečena s firnežem; plastični okraski so deloma zgneteni. Vezenje in tkalstvo sta se razvili pri Aruakih že v amazonskih krajih, kajti prvotno so hodili prebivalci skoraj goli. Ženska obleka se imenuje *tipoy*, moška brezrokavna srajca: *kušma*. Tudi raznega okrasja ne manjka, tako so Španci imenovali gotove prebivalce Orejone, ker so imeli na ušesih velike plošče. Tetovirali so se bolj z vbodi kot z vrezi, barvajo se z rdečim in temnomodrim sadnim sokom. Posvečajo pažnjo frizuram in na zapadu nosijo celo kite; zlasti ljubijo okras iz ptičjega perja.

Živijo bolj v skupinah velikih rodbin kot pa celih narodov. Poglavarji nimajo velikega vpliva, dasi si vzdržujejo sužnje, s katerimi pa dobro ravnajo. Krvno osveto opravi družina sama, brez poglavarjevega sodelovanja. Vojske so bile prav tako manjšega obsega, pač pa so ujete nasprotnike včasih pobili in pojedli.

Pred važnimi odločitvami, n. pr. pred zrelostjo se morajo fantje in dekleta podvreči preizkušnjam s postom ali z mučenjem.

V starejši dobi je imelo čarovništvo večji pomen, sedaj označujejo verske predstave kot animistične in le pri naprednejših so razvite vere v bogove.

Kordiljeri.

V severnem Čileju in v severnozahodni Argentini je živel v starih časih zelo preprost narod, ki se je ohranil v majhnem ostanku skoraj do danes na obali Tihega oceana. Imenoval se je *Čango*. Čangi so živeli od lova in ribolova. Poleg paleolitskega so imeli tudi nekaj neolitskega orodja. Preseneča pa ob vsej si-ceršnji primitivnosti skrbnost pokopa in ravnanje z mrličii, kjer je peruanski vpliv očiten.

Tem večji je peruanski vpliv na razvitejša ljudstva južno od peruanske visoke kulture, kjer so naselbine indijanskih poljedelcev nekaka predstraža te najvišje južnoameriške kulture, predstraža, ki je še preživela konec inkovske države. Severnoameriškim pueblcem so nekako vzporedni južnoameriški *Atakamenjci* in *Diaguite*, južnim Kalifornijcem podobni so *Araukanci*, *Komačingoni* in *Jurijci*. Razen araukanskega žal ne poznamo jezikov teh ljudstev.

Atakamenjci so prebivali v vsej Atakamski pustinji. V današnjih provincah Tucumán, Catamarca, La Rioja in San Juan so živeli Diaguite ali Calchaquí, kot se je imenoval en diaguitski rod, posebno sloveč po bojih s Španci. Danes so Diaguite ohranjeni le še v mešanici z belci in ostanki njihovega jezika so ohranjeni le v starih krajevnih imenih. Severno od Diaguit so bili Humauake, vzhodno od Andov proti Pampi in Chacu so živeli Komečigoni (v okolici Cordobe) in Jurijci (v provinci Santiago del Estero). Tudi ostanki njihovih jezikov so ohranjeni le v krajevnih imenih.

Stara zgodovina Diaguit in Atakamenjcev je sporna. Nekateri jo iščejo v zvezi s kulturo Tinahuanaco v obeh stilih, zmajskem in Santa María, ki ju drugi pripisujejo poznejšim Peruancem. Izgleda, da je kultura Atakamenjcev mlajša od diaguitske, ker je bila dalj časa na stopnji Čangov in se je pozneje bolj skromno razvijala. Stara kamnita arhitektura severozapadne Argentine kaže peruanski vpliv v tehniki stavbarstva kot v razporeditvi zgradb. Tehnika je tkzv. "pirca", to je zidanje brez malte, stavbe so pa tesno naslonjene druga na drugo. Dostikrat so manjkala vrata, tako da se je hodilo v notranjščino od zgoraj in potem ob stenah. Stene so bile nizke in so nosile ali visoko leseno ostrešje ali so bile prostori izkopani v tla. Nekatero naselbine so štele več tisoč hiš, n. pr. Quilmes, ki so ga zavzeli Španci šele l. 1665. Mesto je imelo tri dele, v ravnini, na pobočju in na vrhu hriba. Bilo je tako zidano iz vojaških mamencov. V pustih krajih je bilo seveda potrebno umetno namakanje: gorski potok so razdelili v curke po terasah. Gojili so koruzo, buče in krompir. Za prekopavanje zemlje so uporabljali nekakšne lopate, podobne peruanskim. Redili so lamo, obirali so sadeže algarroba, ki so jih jedli in iz njih izdelovali pijačo. Bolj proti vzhodu je bil običajen lov na guanake in moje, ki so jih gonili v ozke zasede. Atakamenjci so žvečili koko, Diaguite so kadili tobak.

Okrasne predmete so izdelovali Atakamenjci pretežno iz lesa, Diaguite iz kovine. Poleg uvoženih peruanskih predmetov je bilo zlasti dosti diaguitskih izdelkov. Zmajski stil se imenuje tako, ker imajo dekorativni elementi svoj prvotni izvor v prvotni figuri nestvora, stil Santa María se nagiba bolj k geometričnim oblikam. Iz keramičnih izdelkov obeh stilov sklepamo tudi na zunanost zlasti Diaguit: imeli so deformirane glave, nosili so dolge obleke, sandale, lase so imeli okoli

čela privezane s trakom in za trak zatakajena peresa, poleg dolgih las so nosili deloma celo kite. Podobni so bili Atakamenjci, ki so bili izborni tkalci.

Živeli so v manjših (ožjih) rodbinah, pod dednimi poglavarji. Posebno bojeviti so bili Humahuaki, pa tudi drugi, kar dokazuje trdnjavski značaj njihovih naselbin, raz katera so sipali kamenje na oblegovalce. Glave ubitih sovražnikov so odrezane darovali soncu. Ob smrti svojca so se žalujoči ostali predali pijančevanju in plesom, mrtveca so pokopali v vso lastno in zažgali njegovo hišo. (Pokopali pa so ga sključnega v obzidani jami, novorojenčke v žarah (daritev dvojčkov in prvorojencev?). Častili so sonce, blisk in grom, kar je brez dvoma peruanski vpliv, a imeli so tudi lastno versko izročilo, kar dokazujejo do 3 m visoki kulturni stebri itd. Petroglifi so slikani pisavi podobne stenske slike.

Tudi Komečingoni in Juriji so poljedelci in lamorejci, a manj napredni kot Atakamenjci in Diaguite. Živeli so v manjših vaseh, hiše so bile po večini enorodbinske, nizke, podzemske in s strešnimi vrati. Juriji so gradili velike odvodne napeljave, hiše pa na umetnih gričkih. Njihova obleka je bila bližja Čakovcem. O socialnem in verskem življenju Komečingonov in Jurijev ne vemo nič zanesljivega.

Izmed južnoameriških Kordiljercev se je ohranil tudi jezikovno do danes narod Araukancev, dasi je sicer tudi že precej z belci pomešan. Araukanci so sloveli zaradi njihovih bojev s Španci in so do l. 1882 ohranili svojo samostojnost v okolici Valdivie. Ob španski zasedbi Čileja so prebivali od Copiapija do Chiloja in se širili tostran And globoko v Argentino. Severnjaki so se imenovali *Pičunči*, sredinci *Pehuenči*, južnjaki *Huilliči*. "Pičunči" in "Huilliči" pomeni baš severnjake in južnjake, beseda "Pehuenči" pa pomeni prebivalce iglastih gozdov. Prvoimenovani so prišli za časa Inke Tupac Yupanquija pod direkten vpliv Peruancev in se na njihovem ozemlju še najdejo ostanki iz dobe Inkov. Niso pa zato opustili lastnih kulturnih dobrin, tako ne araukanskega slikarstva, kiparstva in keramike. Verjetno so bili dediči neke starejše oceanske kulture, ki so jo že sami izpopolnjevali. Inke so vpeljali poljedelstvo, lamorejo, večjo socialno organizacijo in močnejše poglavarstvo. Španski vplivi pa so povečali araukansko vojaško moč, a vpliv čilenske samostojnosti je Araukance razrval z alkoholom in oslabil z boleznimi.

Ob prihodu špancev so se vsaj južnejši Araukanci pečali z nabiranjem sadežev, zlasti pilona, t. j. sadeža araukarije, pa tudi drugih, ki so dajali moko in olje, ter z nabiranjem gob in jagod. Misijonarji so vpeljali jabolane, izmed poljskih pridelkov so pa sadili koruzo, fižol in krompir. Poljedelstvo je bilo na višji stopnji v severnih pokrajinah, kjer so poznali po peruanskih vzorih tudi umetno namakanje. Pod španskim vplivom so pričeli rediti tudi ovce in konje. Lov je bil povsod razširjen, na jugu tudi ribolov.

Hiše so precej velike in enostavne, prenosljive in ovalnega tlorisa. Poglavarke so predeljene za posamezne žene, tako da ima vsaka svoje ognjišče. Dosti oprave v hišah ni, pač pa precej keramike. Blago so izdelovali prvotno iz rastlinskih vlaken in iz basta, pozneje iz volne. Obleko so priredili deloma po peruanskem okusu, moški so nosili pončo, ženske aksu in lliclo. Hodili so po večini bos, kot še zdaj, moški lasje so zvezani okrog čela s trakom, ženske imajo spletene v dve dolgi kiti, na glavi pa okrasna pokrivala. Moški krasijo zlasti konjsko opremo.

Razmeroma majhne vasi so vodili ulmeni, več vasi je vodil Apo ulmen. V slučaju stiske so se združili v še večje zveze. Kake lastne države pa Araukanci nikoli niso poznali. Vojaški poveljnik se je imenoval lenko. Kazni so bile denarne (nakit), le izdajalci, roparji otrok in zlasti čarovniki so zapadali smrti. Če se je

klan zoperstavil smrtni kazni, je odločilo orožje. Neke vrste vozli so služili posomeznim poglavarjem za medsebojno razumevanje. Vojne so skrbno pripravljali in se oprezno vojskovali. Ujetnike so navadno mučili, pojedli njihova srca ter obhajali zmage s plesi in orgijami. Iz lobanj ubitih sovražnikov so napravili čaše, iz dolgih kosti flavte. Imeli so tudi drugačna pihala in bobne. Igrali so žogo in hokey.

Odnosi med obema spoloma so bili precej svobodni, zakonolom in posilstvo pogosta in zato položaj žene precej slab. Število žen je zaviselo od premoženjskega stanja moža; nekateri poglavarji so imeli do 20 žen. Ob smrti moža je najstarejši brat, pozneje tudi sin, dedoval vse žene, razen seveda lastne matere. Sklepaajo iz imen, da je svoj čas vladal pri Araukancih totemizem. Slabo razvite novorojenčke so pobili, porodnice so se z otroki takoj po porodu okopale.

Inkovsko verstvo na Araukance skoraj ni imelo vpliva. Vladala je vera v demone, poleg predstave in češčenja najvišjega bitja, ki je pa prevzelo že krščanski značaj. Imenuje se gospod zemlje ali gospod človeštva. Prej se je imenoval pillan, bog groma, ognja in velikanov. Narava ni poduhovljena, ampak obsedena s slabimi duhovi "gucubu". Človeku naklonjen je samo lunin duh. Sonca ne častijo. Človek ima svoj drugi jaz. Daleč onstran morja, kamor je pot dolga in težavna, je nekak zemski paradiz, a za slabe je tam težko bivanje. Šamanov je bilo včasih več vrst, danes je šamanstvo poenoteno in dostopno obema spoloma, tudi moški šamanj se nosijo bolj na ženski način. Z divjimi plesi, bobnenjem, samomučenjem in drugim triki, zlasti s trebušnim govorjenjem, se spravljajo v stanje, ki jim omogoča stik z gukubuji.

V pesništvu so presenetljive podobnosti s severnoameriškimi miti.

M. M.

DUH SVETEGA VINCENCIJA,

USTANOVITELJA MISIJONSKE DRUŽBE - LAZARISTOV

Piše Branko Bohinc

IV. KRISTUSOVA VOLJA

"Izpolnjevanje božje volje je najkrajša pot k svetosti."

Po božjih zamislih bi morala biti vsaka stran našega življenja popisana tako, da bi na prvem mestu bila zapisana beseda Bog in potem na drugem mestu šele beseda jaz.

Mi s svojo nagnjenostjo k slabemu ta božji red zavračamo. Z odpustljivim grehom zamenjamo besedi: na prvo mesto zapišemo jaz in potem šele pod zadnjo besedo Bog. S smrtnim grehom pa človek besedo Bog kratkomalo prečrta in na vsej strani je z grobimi črkami zapisana beseda jaz.

To je življenjski problem. In premnogim ustvarja veliko truda in boja. Kajti odmreti staremu človeku, ki je slab in h grehu nagnjen, ni lahko: saj je včasih treba po Kristusovem naročilu izdreti oko in odsekati roko. A stari človek mora umreti, da bo zaživel v njem novi človek Kristus.

To resnico danes zlasti poudarja nauk o skrivnostnem Kristusovem Telesu. V vsem svojem življenju pa jo je izvedel sv. Vincencij.

Smrt starega človeka.

Moderni apostoli so vedno postavljeni pred nevarnost, da zaidejo v delavnost brez duha, v tako imenovani "amerikanizem", ki ga je Cerkev že zdavnaj obsodila.

Prav tega se je bal sv. Vincencij; saj je dobro poznal človeško naravo. Kaj rad bi si človek olajšal vest in potolažil svojo notranjo komodnost z dobrimi deli. Pa ni rešitve. Tudi z dobrimi deli se mora nadaljevati naše umiranje.

In če naj si nadenemo duha Jezusa Kristusa, kar je predpogoj vse Vincencijeve duhovnosti, potem je neizbežno, da odmremo posvetnemu duhu in svojemu staremu človeku. Svetnik je imel naravnost strah pred duhom teme in posvetnim duhom, ki bi mogel v kratkem izpodjesti zdrave korenine njegovih ustanov. Svoje sodelavce, ki so se predali posvetnemu duhu, je kratkomalo imenoval antikriste. Saj bi porušili božje delo v sebi in v skupnosti.

Zato je sam prvoval v umiranju zlasti z dvojno krepostjo: zatajevanjem in ponižnostjo. Treba je umirati v duši in telesu, treba streti napuh, ki je bil vir vsega gorja na svetu. Zato mu je pred očmi trpeči in ponižni Kristus in za njim stopa tako daleč, da se človek vprašuje, ali ni šel v ponižnosti kar predaleč. Saj včasih njegovi izrazi meje na nepristnost. "Slabši sem kot vsi ljudje, da, slabši kot hudobni duh." Tako se je obtoževal. Le v zvezi z vsem njegovim življenjem in izjavami moremo te besede prav umeti in jih sprejeti kot pristen izraz resničnih občutij.

Farizejskega napuha tudi on ni prenesel. Zato ga je bolelo, če se je kdo hotel ponašati s svojim krščanstvom in svojimi deli ljubezni. "Nepriдни hlapci smo, storili smo le to, kar smo bili dolžni storiti." Tako jih je učil. Saj je dobro vedel, da bi taka samozavest pokvarila vse.

In danes prav tako vse njegove ustanove morajo živeti iz tega duha zatajenosti in ponižnosti. In karitativno delo samo mora biti vir posvečenja, biti umiranje starega človeka in rast v Kristusu.

To umiranje sebi je Vincencija vodilo v preprosto življenje pred Bogom in za Boga. Prav ta krepost preprostosti je pri njem tako značilna, da jo komaj najdemo drugod v tako čisti obliki. Besedi preprostost je dal tako polno vsebino, da v nekem pogledu pomeni njemu temelj božje poti. To je tista evangeljska preprostost otroka, ki išče samo Boga in živi samo za Boga; išče samo božje kraljestvo in njegovo pravico. Prav v dolgi konferenci o božjem kraljestvu se je svetnik povzpел do tako čudovitih in vznesenih ugotovitev, da brez dvoma ostane prava mojstrovina.

Izročite se našemu Gospodu.

Kot pri vsakem dograjenem svetniku, je tudi pri Vincenciju vse duhovno življenje poenoteno. Ni razbito v razne kreposti in delo in molitve. Pri njem je vse zlito in prelito v eno: v izpolnjevanje božje volje.

Kratko bi lahko rekli: pred Vincencijem je ena misel — Kristus: je ena pot — iskanje in izpolnjevanje božje volje; ima samo en opravke — vsak trenutek obrača pogled v Kristusa, katerega voljo vrši. To poslednje pa si olajša z geslom, ki mu postane nekaka "mala skrivnost": Bog, pridi mi na pomoč, Gospod, hiti mi pomagat.

Zgoščeni stavki so nam lahko mrtva črka, njemu pa so bili življenje in sicer enovito, harmonično življenje. V to se je osredotočilo vse. Zato v njem tolikšen mir in takšna predanost.

Isto je učil svoje. Kolikokrat ponavlja: izročite se našemu Gospodu. Izročite se njemu, živite njega, živite po njegovi volji, živite zanj. In to v vsem: v delu, v molitvi, v počitku, v razvedrilu. Ker če izpolnjujemo božjo voljo, je vseeno, kaj delamo. Le božja volja nas posveti. Nasprotno pa še tako čudovita dela, ki niso po božji volji, ostanejo mrtva ali celo škodljiva.

Ponavljal je za Kristusom: "Tedaj boste porekli: v tvojem imenu smo izganjali hude duhove, delali čudeže, prerokovali. Sin človekov pa bo odgovoril: ne poznam vas, kajti niste vršili moje, ampak svojo voljo."

Z vso slikovitostjo je svojim pokazal, kako zgrešeno nekateri iščejo posebnosti svetnikov, celo bičanje in spokorne pasove, pri tem pa zanemarjajo svojo dolžnost, prav tisto, kar hoče Bog od njih.

Pred vsemi zablodami nas reši eno, Vincencijeva pot: iskanje in izpolnjevanje božje volje.

To pa obsega vse: prav neznatne gospodinjske opravke, družbene oblike življenja, molitev in trdo delo, pa tudi apostolsko in karitativno delo. Vse mora biti v skladu. In celo ne bi bilo prav, da bi gospa krščanske ljubezni ali Vincencijev brat zanemarjala svojo gospodinjsko ali materinsko oz. očetovsko dolžnost pod izgovorom karitativnega dela. Eno je treba izvršiti in drugega ne opustiti. Vse pa vskladiti in poenotiti v Vincencijevi zamisli te preproste a posvečevalne vaje izpolnjevanja božje volje.

Saj Bog nam dosti jasno govori. Govori v svojih zapovedih, govori po Cerkvi, govori v poklicnih dolžnostih, povsod se nam jasno razodeva njegova volja. Poleg tega pa spregovori še z notranjimi in zunanji preizkušnji, z boleznijo in družinskimi nesrečami, z notranjo suhoto in zapuščenostjo. Vedno in na vse reči hvaležni "da", to je junaštvo in to je popolnost, ne pa iskanje izrednosti in vidnih posebnosti.

Preprosta je Vincencijeva pot, pa v svoji preprostosti velika. Kakor je Bog sam velik prav v svoji preprostosti.

SV. VINCENCIJ PAVELSKI,
PROSI ZA SLOVENSKE MISIJSKE POKLICE!

ŽRTEV LJUBEZNI

KANADSKI MUČENCI - ZGLEDI, KI VLEČEJO

Piše JANEZ KOPAČ C.M., Toronto — Nadaljevanje.

Prvi, ki je pretil kri za Huronce v Kanadi, je bil misijonar Anton Daniel S.J. Lahko bi se bil rešil, a zaradi bolnih in umirajočih ni hotel bežati. Daroval je zanje svoje življenje. Anton Daniel je tako privlačna misijonska osebnost, da zasluži, da si ga pobliže ogledamo.

Izreden otrok

Rodil se je leta 1601. v pristanišču Dieppe v Normandiji. Že kot otrok je kazal različne darove: izreden spomin, hiter in bister razum, lep glas in izreden posluš za petje, govorniške sposobnosti in nenavadno sposobnost za praktično izrabo vsega, kar je znal. Po značaju je bil silno privlačen in ljubezniv. Že kot otrok si je med sovrstniki osvojil srca in povsod so ga kar sami od sebe priznali za voditelja. On pa je kljub vsem tem sposobnostim ostal ponižen in skromen.

Jezus ga pokliče.

Ko je končal srednje šole, se je najprej odločil za pravne vede. Dasi je v pravnih vedah odlično napredoval, se ni počutil srečnega. Vedno bolj nemiren je postajal, ker je spoznal, da si ni izbral pravega poklica; začutil je namreč v sebi božji klic k duhovništvu. Že naslednje leto je pustil pravne študije in 1. oktobra 1621 stopil v noviciat Jezusove Družbe v Rouenu. Po dokončanem noviciatu je bil najprej profesor na jezuitskem zavodu v Rouenu. Tedaj je izreden dogodek preokrenil njegovo življenjsko smer. Iz Kanade je prišlo namreč pismo na jezuitske predstojnike v Rouenu s sledečo vsebino: "Pošiljamo vam huronskega dečka, ki bi rad obiskal Francijo in študiral v francoskih šolah. Navezal se je na nas, in če ga boste dobro vzgojili, nam bo lahko še v veliko pomoč pri spreobračanju Indijancev." Dečku je bilo ime Amantacha. Bil je še pogan. Njegov učitelj je postal Anton Daniel. Deček se je pridno učil in kmalu postal tudi katoličan. Krst se je izvršil nadvse slovesno. Kapela je bila polna francoskih dijakov in sam francoski kralj Ludovik XIII. je poslal dva svoja dvorjana, da sta bila indijanskemu mladeniču za botra, ki je dobil pri krstu ime Alojzij. Za Antona Daniela, ki je mladeniča pripravljal za krst, je bil to poseben dan. Že prej se je zanimal za kanadske misijone, a sedaj je v njem dozorel sklep, da bo odšel v indijanske misijone v Kanado. A ko je bil leta 1627 posvečen v duhovnika in se je začel pripravljati na odhod v Kanado,

je v Kanadi začela divjati vojna med Angleži in Francozi. Francozi so bili premagani in vsi francoski misijonarji so morali zapustiti Kanado. Vrnili so se v Francijo.

Veselo presenečenje.

Anton Daniel je že skoraj opustil misel na misijone med Huronci v Kanadi, ko so 25. marca 1632 Francozi spet osvojili Kanado izpod oblasti Angležev. Jezuitski predstojniki so svoje izgnane misijonarje poslali takoj nazaj v Kanado. Njim se je pridružil tudi Anton Daniel. Odločitev predstojnikov je prišla zanj tako nenadno, da je komaj še našel čas, da se je poslovil od domačih in od prijateljev, katerih je imel veliko.

Ko so misijonarji dospeli po dokaj mirni vožnji v Quebec, so skušali iti takoj naprej v Huronijo. Zlasti Janes Brébeuf je že težko čakal snidenja s Huronci, katere je moral pred tremi leti proti svoji volji zapustiti. A Huronci si jih prvo leto niso upali vzeti s seboj na pot. Tako je moral tudi Brébeuf čakati skoraj leto dni v Quebecu. Čas je izbral tako, da je učil misijonarja Antona Daniela huronskega jezika. Anton Daniel se je lotil jezika z vso vnemo in se ga je hitro naučil. Naslednje leto je že odšel z Brébeufom med Huronce in se je takoj lotil poučevanja indijanskih otrok v krščanskem nauku. Kot dober pevec je kmalu odkril, da imajo indijanski otroci izredno fine glasove za petje. Navdušeno se je lotil poučevanja otrok v petju in je imel kmalu močan, dobro izvežban otroški pevski zbor. Z njimi je začel peti pri slovesnih mašah v cerkvi in pri večernicah. Tako je privabil v cerkev tudi starše otrok, ki so bili še pogani. Poleg nabožnih pesmi je uglasbil tudi očenaš, zdravamarijo, apostolsko vero in deset božjih zapovedi, kar so otroci vsako nedeljo peli. Tako so se poganski starši naučili glavnih verskih resnic in molitev, ko so poslušali svoje otroke peti. Po otrokih je pridobil za katoliško vero tudi njihove starše. Misijonsko delo se mu je kopičilo. Tedaj se je spomnil, kako prav bi mu prišel mladenič Alojzij, ki ga je bil pred leti učil v Franciji in krstil. Začel je poizvedovati po njem. Nekega dne se je Lojze sam pojavil v misijonarjevi hiši: visok, dorasel fant z zagorelim obrazom. Postal je odličen apostol in je spreobrnil več svojih sorodnikov, pa tudi ostalih rojakov.

Pomemben, a neuspeh poizkus.

Ko sta Brébeuf in Daniel videla, kako odlično jima pomaga pri misijonskem delu Indijanec Alojzij, ki se je izšolal v Franciji, sta začela misliti, kako bi več mladih Huroncev poslala v šole. Da bi jih pošiljali v Francijo, ni bilo misliti. Posvetovala sta se s predstojniki in ti so odločili, naj ustanove šole za indijanske dečke v bližini Quebeca. Misijonar Brébeuf je predlagal za ravnatelja te šole Antona Daniela; ostali misijonarji se pa kar niso mogli sprijazniti s to mislijo; kajti poleg Brébeufa je le Daniel dobro obvladal huronsčino in je imel tudi velik vpliv na Huronce. Vendar so se morali vdati, ker ni bilo drugega misijonarja, ki bi bil kos tej težki nalogi. Misijonar Brébeuf je v dobro pripravljenem govoru pridobil starše, da so bili voljni poslati svoje dečke v to šolo. Prijavili so dvanajst dečkov. A ko je bilo treba oditi na dolgo pot in se ločiti od doma, so matere svoje otroke tako milovale, da so se razen enega vsi

premislili. Le deček Satouta je ostal Antonu Danielu zvest in mu je v pričo ostalih omahljivec obljubil, da bo šel z njim kamorkoli, tudi v Francijo. Ta dečkova zvestoba je na misijonarja Daniela zelo blagodejno vplivala, pa tudi na ostale Huronce. Takoj sta se še dva dečka odločila, da gresta z njim. Nastopili so dolgo in nevarno pot. Vendar so srečno prispeli na cilj. Novi francoski misijonarji, ki so se z misijonarjem Antonom Danielom po dveh letih spet srečali, so brali na njegovem ogorelem obrazu, koliko trdot in naporov je moral pretrpeti v teh dveh letih; a ogenj njegovih oči in vesela dovtipnost sta pričala, da je še ostal isti veselji, pogumni Daniel. Medtem so Huronci poslali v šolo še tri dečke. Šola je stala ob obali reke Svetega Karla, dve milj oddaljena od Quebeca. Za zavetnico si je misijonar izbral Marijo, kraljico angelov. S to šolo je bilo toliko težav, da se je predstojnik sam izrazil: "Če so krži in preizkušnje trden temelj za zgradbo, ki naj služi božjemu kraljestvu, potem je ta šola za Huronce zelo trdno zgrajena."

Najprej je bilo zelo težko dobiti tih šest dečkov za šolo. Še težje jih je bilo obdržati v šoli. Kajti otroci prirode, vajeni gozdov in rek, se niso mogli vživeti v red in disciplino, še manj v učenje. Le kako uro so vzdržali pri knjigah. Zato je misijonar Daniel določil zanje veliko prostega časa ter časa za igranje in šport. Učil jih je brati in pisati, krščanskega nauka, strežbe pri maši, govornišva in petja, pa tudi raznih obriti. A komaj je šola dobro stekla, pride nova preizkušnja. Eden od učencev zbolil in kljub skrbni zdravniški negi umre. Komaj so njega pokopali, zbolil Satouta, ponos šole in misijonarju najbolj vdani učenec z izrednimi talenti. Misijonar Daniel je stal ob njegovi bolniški postelji noč in dan, a ga ni mogel rešiti. Tudi ta je umrl. Misijonarja Daniela so te preizkušnje tako prizadele, da je zbolel še sam. Več dni je visel med življenjem in smrtjo. Ko je prišel konec šolskega leta, sta ostala le še dva učenca, Armand in Jožef. V počitnicah pa so se po celi Huroniji širile novice, kako dobro se godi dečkom v tej šoli, zato je ob začetku novega šolskega leta veliko dečkov prosilo za vstop. A previdni Daniel je zbral le tri, pa je bil še premalo previden. Ti trije dečki so samo izrabili misijonarjevo dobroto. V šoli so pokradli mnogo dragocenih stvari in nekoga dne izginili iz šole ter se naskrivaj s čolnom odpeljali nazaj v Huronijo. Tako sta ostala misijonarju zvesta le Armand in Jožef.

Tedaj je v Huroniji izbruhnila nalezljiva bolezen, ki je zahtevala mnogo žrtev. Smrt je kosila v množicah po vseh vaseh, zato se še zmenili niso za smrt teh dveh dečkov v šoli. V Huroniji je vstala tudi silna gonja zoper misijonarje, češ da so ti krivi te bolezni. Huronci so že hoteli vse misijonarje izgnati. Zato so predstojniki izbrali misijonarja Daniela, naj se z mladeničema Armandom in Jožefom vrne v Huronijo. Ta dva bosta že znala Huronce prepričati o nedolžnosti misijonarjev, ki hočejo Huroncem le dobro. Šola je bilo treba zapreti.

Misijonar Daniel se je z mladeničema vrnil v Huronijo. Na poti pa je popolnoma obnemogel in zaostal. Misli je že, da bo osamtjen umrl. A Huronci so ga že tako vžljubili, da so bili pripravljeni se žrtvovati zanj. Ko so med potjo zapazili, da je pogrešan, so se vrnili nazaj, ga iskali in ga našli popolnoma obnemoglega in bolnega na bregu reke. Pokrepečali so ga, mu stregli kakor so znali ter mu pomagali v čolnu. Tako je obil rešen smrti in je končno po silnih naporih srečno došel na cilj.

“Hozana” in “križaj ga.”

Tedaj so misijonarji tam, kjer je danes Midlandska božja pot kanadskih mučencev, zgradili Trdnjavo Svete Marije. Začelo se je vsestransko in uspešno delo med Huronci. Misijonar Daniel je bil poslan v vas, imenovano po Janezu Krstniku. Ležala je blizu jezera Simcoe (Lake Simcoe). Vaščani so Daniela navdušeno pozdravili. Sicer so se prav tedaj kože razširile tudi v to vas, a misijonar, ki je noč in dan oskrboval bolnike, je še pridobil na ugledu. Naredil je tudi nekaj čudežev. Tako je n. pr. z blagoslovljeno vodo pokrižal nekega slepega indijanskega fanta in ta je v hipu izpregledal. V zahvalo za ozdravljenje je pripravil veliko večerjo in nanjo povabil vse vaščane. Na tej je poveličeval vsemogočnega Boga, ki mu je vrnil vid. Postal je katoličan in je pridobil za katoliško vero še mnogo drugih vaščanov. Kazalo je, da bo kmalu vsa vas pokristjanjena. Toda peklenške sile niso mirovale. Nekega dne se je pojavil v vasi Indijanec, ki je izgledal kakor obseden. Začel je pripovedovati, da je imel prikazen in da se mu je prikazal kralj sveta, tisti, o katerem govore francoski misijonarji, da je Jezus, pa ga ne poznajo. Toda kralj sveta mu je povedal, da je Huronija pod njegovo zaščito in da bodo rešeni boleznin in drugih nadlog le, če bodo pregnali iz nje vse misijonarje. Naročil je, da morajo obnoviti plese z nečistimi orgijami v čast hudim duhovom; bolnikom pa morajo dati čarobno pijačo. Na mah so mu verjeli. Zvečer je bila že vsa vas v divjem plesu; slekli so se do nagega in počenjali najhujše nesramnosti ter šli od kože do kože in dali bolnikom piti predpisano pijačo. Isto se je ponovilo naslednji večer, ko je bil ravno sveti večer pred praznikom rojstva našega Gospoda. Bilo je kot da so hudiči vstali iz pekla. Misijonar Daniel ni mogel verjeti, da se bodo kar čez noč tako zelo spremenili, dasi je poznal nestanovitnost njihovega značaja. Njega bi bili že pobili, ako bi ne bil stanoval v hiši poglavarja vasi. Ta mu je bil še vedno naklonjen in ga je ščitil. Vsi drugi pa so se obrnili proti njemu, celo tisti fant, ki ga je čudežno ozdravil slepote. Misijonar Daniel mu je očital to črno nehvaležnost, pa mu je fant nesramno odgovoril: “Kaj je vendar stalo Boga, da mi je vrnil vid?! Ti si rabil le navadno vodo, katero je tu v Huroniji tako lahko dobiti.” Ostal je zakrknjen in misijonarju sovražen. Ko je poglavar vasi videl, da so misijonarju že vsi vaščani nasprotni, je sklical posvet vseh uglednejših vaščanov. Na posvetu je misijonar Daniel nastopil kot glavni govornik. S silo logike in z dejstvi jim je dokazal, kako neosnovane so vse laži zoper njega in koliko je moral žrtvovati, da bi jih rešil iz oblasti teme in praznoverja. Huronci so spoznali svojo krivdo. Molče so se razšli; naslednji dan pa so mu že začeli odpirati svoje kože in so spet poslušali njegov evangelij. Spreobračanja so bila vedno številnejša. Vse je lepo kazalo, ko jim začne groziti vojna nevarnost od Irokezov. Trdnjava Svetega Janeza je bila najbolj izpostavljena napadom Irokezov. Začeli so se izseljevati iz nje in so se naselili v Trdnjavi Svetega Jožefa, dvajset milj jugovzhodno od Trdnjave Svete Marije. Vas je štela okrog 2000 prebivalcev in je bila središče krščanstva. To misijonsko postajo je ustanovil leta 1638 misijonar Brébeuf. Leta 1646 je imela že veliko kapelo z zvonikom. Misijonar Daniel se je z begunci vred preselil v to vas. Kristjani so živeli zelo zgledno. Mnogi so hodili tedensko k svetim zakramentom. Med njimi je misijonar Daniel uspešno deloval dve leti in spreobračal Indijance v množicah. A to je bil le mir pred viharjem.

Zadnje srečne dneve je preživel misijonar Daniel v začetku poletja 1648. Delal je skupaj z ostalimi sobrati svoje letne duhovne vaje v Trdnjavi Svete Marije, ki so se končale 2. julija zjutraj. Misijonarji so se vsi srečni med seboj pogovarjali in delali nove načrte za bodoče misijonsko delo. Kot vedno je bil tudi to pot središče pozornosti veseli in dovnetni misijonar Daniel. A ko se je tako veselo z njimi eno uro pogovarjal, je nenadno vstal in rekel, da se mora nemudoma vrniti k Svetemu Jožefu. Vsi so ga prosili, naj ostane še kak dan z njimi in se spočije, tudi superior, a se ni dal preprostiti. Slutil je, da se mora takoj vrniti. Ko je bil že na hribu, je še enkrat pomahal v pozdrav misijonarjem, ki so se ozirali za njim iz trdnjave. Vsi so slutili, da on nekaj ve, a jim skriva. Misijonar Daniel se je boril v sebi, že se je mislil vrniti nazaj k njim, pa se je spet premagal in se z odločnim korakom spustil v dolino ter izginil izpred njihovih oči. Naslednji dan je sklical k maši vse kristjane in jim govoril o pripravi na smrt. Nato je še cel dan obiskoval družine, spovedoval in krščeval, češ da imajo le še malo časa pred smrtjo. Zvečer je šel na hrib in se oziral proti pokrajini Irokezov. Vse je bilo tiho; nobenih vidnih znakov, da se bliža sovražnik. Morda pa notranje razsvetljenje, ki ga je imel na duhovnih vajah, le ni bilo od Boga. Tudi hudobni duh se lahko spremeni v angela luči, da vara in bega. Nekom pomirjen se je vrnil domov. Otroci so se zbrali okrog njega. Blagoslavljal jih je in se z njimi pogovarjal pozno v noč. Kar pozabil je na težke slutnje in je šel ves pomirjen spat. A komaj je naslednje jutro odmaševal, že kristjani prihite v kapelo s krikom: je živeti in priti v Kanado samo zaradi teh trenutkov. Bil je res v vlogi "Irokezi so tu!" Misijonar je skočil iz cerkve in videl, da so Irokezi vdrl pri neutrjenih vratih v trdnjavo. Več Huroncev se je že rešilo z begom; drugi so šli oboroženi branit vhod. Vsi so bili zmedeni. Dobri kristjani so prosili misijonarja Daniela, naj beži in se reši. A on je odklonil, češ da ga ljubezen do bolnih in umirajočih veže, da ostane pri njih. Hotel je rešiti, kolikor se je še rešiti dalo. Tistim, ki so vhod branili, je dal odvezo. Mnogi, ki še niso bili krščeni, so prosili za krst. Krščeval je v vsej naglici, kajti trenutki so bili dragoceni. Vsem je klical: "Nebo se vam odpira, pogumno pretrpite muke smrti!" Medtem se je kapela napolnila s starčki, bolniki in otroki. Irokezi so že vdrl v vas in vse sproti pobijali in požigali. V teh trenutkih so se spreobračali tudi najbolj zakrknjeni. Misijonar Daniel je krščeval, odvezoval od grehov in delil na vse strani tolažbo in pogum. Dasi so bili to najtežji trenutki, so bili zanj vendar najsrečnejši. Splačalo se odrešenika in je stoterim odprl vrata v nebesa zadnji hip. Vedel je, da mora sovražnike zadrževati in zamotiti, da se medtem rešijo starci in otroci. Zanj so bili to trenutki notranje sreče, ki je izvirala iz zavesti, da se daruje za druge. Irokezi pridejo pred kapelo. Misijonar Daniel stopi neustrašeno prednje, visok in dostojanstven kakor je bil. Za hip so odstopili vsi nazaj, tako jih je presenetila njegova mirnost in neustrašenost. A poglavar Irokezov se je opogumil in zavpil: "Kaj ste babe, da trepetate pred enim samim človekom!" Dal je ukaz in naperili so vanj loke ter sprožili. Puščice so se mu zabodle v prsi. Vendar se ne zvrne, kar Irokeze navda s strahom: morda je nesmrten. Tedaj nek pogumen Irokez naperi v misijonarja puško in jo sproži naravnost v misijonarjevo srce. Misijonar Daniel se zgrudi z vzdihom Jezus na ustih ter umre. Tedaj Irokezi planejo

na Daniela, ga slečejo in njegovo telo razsekajo na drobne kosce, obraze in roke pa umijejo v njegovi krvi, da bi se navzeli njegovega poguma in moči. Potem vržejo njegovo truplo v gorečo kapelo, katero so pravkar zažgali. Starci in otroci so se malo preje rešili iz nje, ker je Irokeze zažgal misijonar Daniel. Zanje se je žrtvoval misijonar Anton Daniel — prvi mučenec v Huroniji. Irokezi so pobili ali odpeljali v sužnost nad 700 mož in žena; drugi so se pa rešili. Junaška mučeniška smrt misijonarja Antona Daniela je navdala s ponosom Huronce in misijonarje. Sedaj je z daritvijo svojega življenja dokazal, kako podle so bile laži tistih, ki so hoteli Huronce prepričati, da so misijonarji prišli k njim, ne da jih odrešijo, lampak da jih pogube.

ki so se ozirali
krivice
da se je spot premarjal

V nebeški slavi.

Vsi misijonarji so bili zbrani v Trdnjavi Svete Marije, ko so zvedeli za Danielovo mučeniško smrt in za grozno divjanje Irokezov. Vsi zaskrbljeni zaradi svoje bodočnosti in še bolj zaradi bodočnosti Huroncev so padli na kolena in začeli prositi Boga pomoči. Tedaj se soba, v kateri so bili zbrani, v hipu razsvetli. Pred njimi stoji v nebeški slavi blaženi Anton Daniel; ves srečen steza proti njim roke in jim razpodi vse skrbi in dvome iz sretter jih napolni z močjo in pogumom. Ko prikazen izgine, tiho vstanejo in se gredo v kapelo zahvalit Bogu za to milost. Vsi pogumni se vrnejo na svoje misijonske postojanke v živi zavesti, da že imajo v Danielu mogočnega priprošnjika pri Bogu. Dal jim je občutiti, da se trpljenje in muke, ki jih bodo še pretrpeli, ne dajo primerjati s slavo, ki jih čaka v nebesih.

Prav to je sedaj poslanstvo svetega mučenca Antona Daniela. Posreduje pri Bogu za vse, ki se trudijo v zaledju in misijonih za razširjanje kraljestva Kristusovega na zemlji. On, ki je tako zelo ljubil mladino in jo tudi tako zelo razumel — saj se je moral tudi sam kot mlad fant dolgo boriti za misijonski poklic — je še posebej priprošnjik za mladino, ki se odloča za poklic. Njemu, ki je prvi začel šolati indijansko mladino za apostolsko delo, so še posebno pri srcu šole v misijonih in tiste šole v zaledju, ki vzgajajo mladino za misijonski poklic.

Sveti Anton Daniel, prosi za nas in za vso šolsko mladino doma in v misijonih, da bi iz teh šol izšlo čimveč idealnih misijonarjev, ki bodo pripravljene vse žrtvovati, tudi svoje življenje za Kristusa in Njegovo kraljestvo.

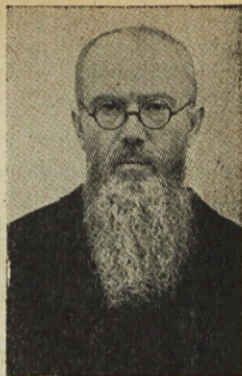
SVETI KANADSKI MUCENCI!

PROSITE ZA NOVE SLOVENSKE MISIJONSKÉ
POKLICE!

MAKSIMILJAN KOLBE

NORČEK NAŠE LJUBE GOSPE

Priredil RUDA JURČEC



XIII.

Bili so časi, ko so apostoli in njihovi učenci odhajali peš po svetu in oznanjali evangelij. Niso bili bogato oblečeni in bili so skromni. Vse so dali za širjenje nauka, vendar so ostajali skoraj nevidni. Moderni časi so vse to spremenili. P. Maksimiljan se modernih sredstev ni ustrašil, ampak jih je uporabil za Brezmadežno. Večkrat je izjavljal: "Vse iznajdbe in vsa dobra sredstva moramo znati uporabljati za Njeno slavo."

Malo pred drugo svetovno vojno, se je pečal z mislijo, da bi poleg Niepokalanowa zgradil moderno letališče, kjer bi mogla pristajati štiri velika letala, ki bi bila last njegovega podjetja. Letala bi vozila po vsem svetu in njegovo revijo, tiskano v vseh jezikih. Poleg tega bi Niepokalanowo imelo svojo radijsko postajo z najmočnejšimi oddajniki. Načrt o radijski postaji je kmalu izvedel in je njegova postaja oddajala tako prijeten spored, da je bila med najbolj priljubljenimi na Poljskem. Nazadnje je sklenil ustancviti filmsko podjetje za izdelavo modernih katoliških filmov.

Vse, kar je počel, je preveval velik optimizem. Vse je sprejel v svoji delovni načrt — obsojal je samo greh. Vkljub temu pa je bil zelo previden in svoje sodelavce je opozarjal vedno in povsod na priliko o sejalcu in o semenu. Bog je tisti, ki preseja in rešeta žito. Njegova sodba je pravilna in samo On določi čas, kdaj je treba kreniti na delo in kdaj je sad že dozorel. Ves ta čas pa je treba delati tako, kakor da je vse odvisno od Boga, obenem pa vztrajati. Ko so v času okrog 1932 iz Moskve oznanjali uspeh prve petletke, je sam zagrabil za to misel in sestavil petletko za Niepokalanowo. Samo njegova je res uspela v celoti.

Delo v domovini bi mu moralo biti v zadostno zadoščenje. Vendar ni miroval pri svojih razglabljanjih in pri iskanju novih poti. Nekega dne se je v vlaku srečal s skupino mladih japonskih akademikov. Zapletel se je z njimi v razgovor in jim razdelil čudodelne svetinjice Matere božje. Sprejeli so jih z odkritim veseljem, kakor je sam sprejel razne obeske in kipce iz Japonske. Vse to je prinesel domov in sporočil sobratom, da je treba brž iti na Japonsko in tam ustanoviti novo Niepokalanowo. Kajti ves svet je treba pridobiti Kristusu in Brezmadežni. Poljska ne more biti edini cilj in konec. Niepokalanowo je samo začetek.

Načrtov ni mogel pustiti neizpeljanih. Brž ko je sam zase premislil, je vedno sklenil ponesti zamisel pred svoje predstojnike. Provincijal reda

je bil takrat na Poljskem p. Czuprik. Nekega dne je prišel k njemu p. Maksimiljan in mu povedal, da hoče oditi na Japonsko, kjer bi ustanovil novo Niepokalanowo. Poljsko Niepokalanowo je imelo šele tri leta in ni bilo še predobro zasidrano. Sedaj pa misli že na Japonsko...

Med njim in provincijalom se je razvil razgovor teh besed:

“Ali imate denar za odhod na Japonsko?”

“Ne.”

“Ali znate japonsko?”

“Ne.”

“Vsaj nekaj prijateljev imate tam? Vsaj nekaj podpore, ki so vam jo obljubili?”

“Ne. Toda prijatelje bom našel, ako je božja volja.”

Pater provincijal je bil resen in moder mož. Vsi so ga dobro poznali ravno po teh lastnostih. Ko mu je p. provincijal naročil, da naj nikomur ničesar ne omenja in da ga k temu zavezuje pod redovno pokorščino, je p. Maksimiljan vse obljubil in dodal, da ni prišel “da bi nanj kakorkoli vplival”. Kakor vedno, bo tudi tokrat slepo ubogal. Če je volja Brezmadežne, da bo šel na Japonsko, bo Ona storila ostalo. Vsaj to bi želel provincijal, da bi se začel z njim podrobno razgovarjati. Toda ne: vse prepušča odločitvi predstojnikov in kar bodo sklenili, to bo storil. Kolikšno breme za predstojnike! “Jaz sem storil svoje, sedaj pa odločite vi, moji predstojniki,” tako je izgledalo, ko je odhajal iz provincijalove celice.

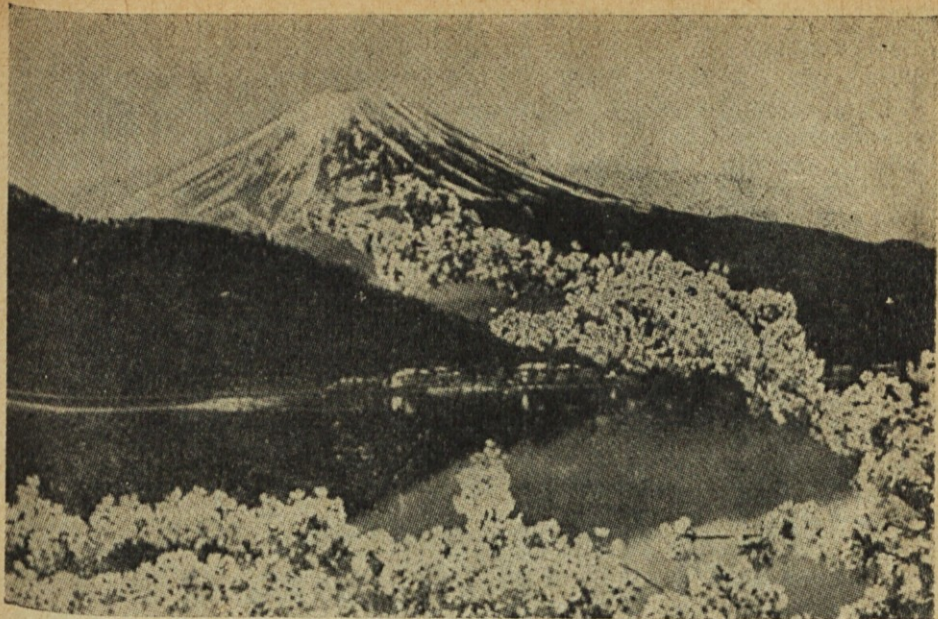
Poslej je bil ves miren, nemirni so bili predstojniki. Ali ni Niepokalanowo najboljši dokaz, da je imel p. Maksimiljan vedno prav in da je bila volja Brezmadežne, da je zraslo Njej na čast takšno podjetje? Ali smejo ovirati njegovo zamisel o odhodu na Japonsko?

Ravno ob tej priliki se je zgodilo; njegov največji “nasprotnik” v zboru predstojnikov je postal njegov največji zagovornik in se je navdušil za zamisel. Dobro je zmagovalo na vsej črti, bilo je bolj “nalezljivo” kot zlo in p. Maksimiljan je kmalu dobil dovoljenje, da sme na Japonsko.

Opremljen z vsemi listinami je v začetku leta 1930 odpotoval skupno s štirimi brati na Japonsko. Najprej so odšli v Francijo, kjer se je podal na božjo pot v Lurd in k Mali Tereziki v Lisieux. Ko je bil pred votlino v Lurdu, je “slutil vso bližino Brezmadežne,” kakor je pisal svojim sobratom na Poljsko. V Lisieuxu je bil nekoliko razočaran zaradi preveč zunanjih znakov, ki so bili na nekaterih romarjih. Ugotovil je, “da je v Lisieuxu mogel opaziti, kakšne poraze doživlja mala svetnica in da ni brez njih, kakor tudi oni ne bodo nikdar brez udarcev pri vsem svojem delu.” V pismih ni pisal nič o sebi, vedno le o Njej.

Na ladjo so se vkrcali v Marseilleju. Parnik je potoval počasi, bil je cenejše vrste in še tam so se on in njegovi sobratje pomešali med potniki najcenejšega tretjega razreda. Seveda ni prav nič miroval. Med sopotniki je začel širiti svoje misli, prirejal pobožnosti in jim pridigal v več jezikih. Našel je nekaj Japoncev in se začel učiti japonsščine.

V Saigonu se je ustavil dalj časa in takoj poiskal anamske katoličane ter jim razložil svojo zamisel. Navdušili so se zanj in predno je odšel, je že mogel imeti v rokah prvi izvod svoje revije v anamskem jeziku. Revija je do vojne 1941 redno izhajala.



Japonska sveta gora Fudžijama. V ospredju cvetoče češnje...

V Šanghaju je prišel do katoliškega milijarderja Lo Pang Hoja. Bogataš je takoj pristal na njegov predlog in revija bi morala izhajati v kitajščini. Toda mesto je bilo razdeljeno v vplivnostna področja in kmalu je bilo odrejeno, da sme revija izhajati in se razpečavati samo na področju misijonarjev-frančiškanov... Pisal je: "Revija bi smela izhajati samo med nami. Prihajali so k meni številni pogani in se ponujali, da bi mi pomagali in revijo širili. Bili so še pogani in med njimi je bilo več razumevanja kot pa med kristjani..."

Ladja se je bližala Japonski in pozneje so bratje navajali, da je bil p. Maksimiljan le nekoliko nemiren, ko so vozili med otoki v pristanišče mesta Nagasaki. Na otokih so še bili kristjani, ki so prešli v katoliško vero pred več ko 400 leti. Ostali so dolgo brez dušnih pastirjev in mnogo je bilo med njimi mučencev. Zanašal jih je spomin na jezuita Adelberta Mecinskega, ki je bil sodobnik pozneje za svetnika proglašenega poljskega jezuita Andreja Bobole. Tudi p. Mecinski je končal mučeniške smrti in se slavi med skupino japonskih mučencev za vero. Tod so se še poznale njegove stopinje: v bornih kočah po otokih so še viseli znaki krščanstva in med njimi je bil najpogostejši kip Device Seibo, japonsko ime Marije Device. Seveda se je na Njej že mnogo spremenilo. Bila je že podobna japonski boginji Kwanom... vendar so molitve in prošnje še veljale Njej, Materi Kristusovi.

Nagasaki je bilo mesto v polnem razvoju. Središče japonske industrije in trgovine. Način življenja je bil tak, da je bilo le malo izgledov za plodno

delovanje na duhovnem polju. Hodil je po mestu in se oziral, kje bi bilo primerno začeti. Zunaj mesta je bil hrib, nazvan med kristjani "gora mučencev". Tja se je najpogosteje oziral in iskal možnosti, kako bi tja prodril.

Katoliški škof v mestu je bil msgr. Hiyasaki. Zelo se je začudil, ko je spoznal poljskega frančiškana p. Maksimiljana. Nad mislijo, da bi izdajali revijo v japonščini, ni bil prav nič navdušen. Odgovarjal je, da so njegovi načrti brez zdrave podlage in da so neizvedljivi. Ker je pač že prišel, naj začne s čim drugim, in ko mu je p. Maksimiljan povedal, da je na Gregorijani dosegel dva doktorata, je bil škof kar navdušen. V svojem bogoslovju namreč nujno potrebuje profesorjev. Predavati naj začne kar v latinščini. P. Maksimiljan je zagrabil. Kje bi mogel najti ugodnejša tla za svoje načrte? Mladi bogoslovci in semeniščniki bodo njegovi prvi sodelavci in pomočniki!

"Rad postanem profesor na bogoslovju, vendar pod pogojem, da mi dovolite izdati vsaj prvo številko revije..."

Škof je rad pristal; saj bo že s prvo številko vse opravljeno... in druge številke več ne bo!

Rekel je samo: "Pomagajte si, kakor veste in znate..."

Dne 24. aprila se je s sobrati izkrcal v Nagasaki in dne 24. maja je že izšla prva številka revije in sicer — v japonščini. Še isti dan je poslal v Niepokalanowo brzovjavo: "Poslal prvo številko revije. Imamo tiskarno. Živela Brezmadežna. — Maksimiljan."

Bratje so debelo gledali, še bolj pa so se čudili besedam "imamo tiskarno." To je bilo možno samo pri tistem, ki besede "nemogoče" ni poznal.

Japonci so zelo občutljivi in predvsem silno vljudni. Navdušijo se hitro za vse plemenito, terjajo pa spoštovanje do svojih navad in zlasti ne puste, da bi kdo vdiral v njihove domove. Še pisma z reklamnimi letaki ne smejo prihajati v njihove hiše, ako sami niso tega poprej dovolili. Ko je izšla prva številka, so jo širili zastoj in nekaj dečkov-poganov je rado prevzelo to nalogo na Maksimiljanovo prošnjo. Le naročeno jim je bilo nekaj novega. Komur bodo dali revijo, naj zaprosijo, da jim da svojo vizitko. Bilo je proti vsem japonskim predpisom in navadam. Toda "udarec" ni bil prehud; skoraj vsi so se po prvem začudenju uklonili prošnji in vizitko tudi dali. In ko so prebrali revijo s čudnim dolgim imenom (izraz Brezmadežna je neprevedljiv v japonščino samo z enim izrazom in tako je bilo treba uporabiti več besed): Mugenzai no Seibo no kishi - - - so postali pozorni.

Najprej je p. Maksimiljan kupil staro tiskarno in delali so noč in dan. Prve dni je bilo hudo in imeli so zvečer krvave prste. Japonščina je takrat imela še dva tisoč znakov in kakšna muka je bila iskanje črk za ljudi, ki jezika niso poznali. Ob tiskarni so si postavili barako in preživeli v njej še nekaj tednov zime. Streha je bila slaba in skozi deske je snežilo. Neko jutro so se zbudili in opazili, da so bili skupno s prostorom v baraki pokriti s snežno odejo. Kuhali so na prostoru pred barako. P. Maksimiljan je spet zbolel. Najbrž se je zastrupil pri jedi, kajti vse telo so pokrivali abcesi, ki se odpirajo. Najhujše je, da ne more hoditi. Zjutraj mašuje tako, da ga med vso mašo dva brata podpirata, kajti stati more samo na eni nogi. Nekega dne se je sesedel na cesti in ni mogel naprej. Našel ga je sobrat in ga odnesel domov.



P. Kolbe (z brado) na Japonskem skupaj z družino japonskega ministra M. Kawaia, ki ga je spreobrnil na smrtni postelji.

V teh okoliščinah je bil še vedno poln načrtov. Prav v tistih dneh je pisal svojim sodelavcem na Poljskem: "Ko bomo ustalili postojanko na Japonskem, bomo šli in ustanovili enako podjetje v Indiji, kjer se bo tiskala revija za vso Azijo. Ob tam bomo šli v Beirut, kjer bomo tiskali list za arabska plemena. Ko bomo to dosegli, bo število naših bralcev prišlo na eno milijardo, to je: zajeli bomo polovico človeštva."

Revija je kmalu preseгла prvih 10.000 in vsa Japonska je prisluhnila novemu glasu. Stik je bil vpostavljen in pravi izraz uspeha je bil pač v tem, da se je začelo prijavljati toliko novincev za vstop v red in v obrat.

Iz mesta se je bilo treba seliti. Tisk in razvoj postojanke je to zahteval. P. Maksimiljan je imel kraj že izbran, šli bodo na "goro mučencev". Mnogi so mu prigovarjali, da naj ne hodi tako daleč od vseh središč in stikov s prebivalstvom. Še bolj so se čudili, ko je izbral načrt za poslopje tako, da je ležalo nekako v zatišju hriba in je mestu kazalo od strani hrbet. Nikdo ni tega razumel. Toda ko je l. 1945 druga atomska bomba razdejala Nagasaki, je to poslopje izven mesta pritisk vzdržalo ravno zaradi te svoje lege. Bomba je razbila samo vse šipe.

Nezadovoljstvo se je med brati začelo širiti. Med novinci celo ni bilo pravega razumevanja. Prišlo je do prvih izstopov iz reda. P. Maksimiljan je bil zelo žalosten in je v pismih celo tožil o "odpadnikih in izdajalcih".

Toda to mu ni škodovalo. Za vsakega, ki je odšel, se je prijavilo dvoje novih. Na pomoč so mu prihajali celo pripadniki drugih ver. Neki meto-distični pastor je dolgo hodil na delo k njemu; res je, da je potem kmalu prestopil v katolicizem in kar ostal v tiskarni. Tudi bonci so hodili občudovat "čudež". Pozneje so našli fotografijo, kjer je p. Maksimiljan slikan sredi boncev.

Revija se je širila in prihajali so prvi glasovi o njenih uspehih. Začele so se prve konverzije pod njegovim vplivom; pozneje jih je bilo že toliko, da jih niso mogli več šteti.

Med največjim delom pa je prišlo iz Poljske povelje: sklicana je bila konferenca provincialov, kjer bo moral zagovarjati svoje delo na Japonskem. Prišle so namreč številne pritožbe in obtožbe proti njemu. Tiskarna je šele prav stekla in na griču se dela še niso začela.

Vedel je, kaj je pokorščina, se uklonil in šel. Sprejem je bil zelo hladen in brž po začetku zasedanja, so se začeli napadi. Uvodoma je seveda najprej dobil besedo p. Maksimiljan, ki je obširno, a preprosto razložil vse, kar se je storilo na Japonskem. Potem je sedel in se ni oglasil ves čas zasedanja. Videli so samo, da je imel roke vedno pod redovno obleko, kjer so prsti prebiral rožni venec. Bila je poplava zdravamarij in konec ni mogel biti drugačen: p. Maksimiljan je prejel popolno priznanje in izrečeno je bilo popolno zaupanje njegovemu delu. Še to so ugotovili, da se je s postojanko na Japonskem znatno okrepilo delovanje frančiškanskih misijonarjev na Japonskem in v vsej Aziji.

Na Japonsko se je vračal po železnici čez Rusijo. Po sovjetskih železnicah je potoval v redovni obleki in vzbujal nemalo pozornost. Več dni je moral v Moskvi čakati na zvezo in si ogledal mestne zanimivosti. Znano je, da je obiskal tudi Leninov mavzolej. Že prej pa je sproti zasledoval vse, kar je proti veri bilo napisanega in natisnjenega v Rusiji. Vse je bilo spravljeno pri njem v posebnem kovčku v njegovi celici. Pozneje je pogosto govoril o vtisih s potovanja po Rusiji in o Moskvi. Razgovore je zaključeval z besedami, ki jih je govoril tudi malo pred smrtjo: "Boste videli, da bo kip Brezmadežne še kraljeval na vrhu Kremlja." Toda dodal je: "Poprej pa bo še teklo mnogo, mnogo krvi."

Nagasaki je čakal nestrpno. Njegova odsotnost je porazno vplivala na razvoj. V nekaj mesecih je bilo vse na tleh. Začeti je bilo treba skoraj čisto znova. Toda v žepu je imel dovoljenje, da sme v Nagasaki zgraditi pravo podružnico Niepokalanowa.

Dve leti pozneje je prejel naročilo, da naj gre v Indijo, kjer naj skuša ustanoviti novo Niepokalanowo. Bil je izčrpan in vročica sploh ni več pustila. Toda vse življenje mu je dokazovalo, da se velike stvari dosežejo samo s sredstvi križa. Med potjo v Indijo, se je ustavil v Singapurju, kjer je takoj ustanovil revijo v malajščini. Naklada je že porastla, ko je bil on še tam.

Ernakulam je bil sedež katoliške nadškofije v Indiji. Šel je takoj k škofu in zaprosil za dovoljenje... Sprejem je bil hladen in nezaupljiv. Med Indijci se je širilo nerazpoloženje do odposlancev iz Evrope; nikjer ni bilo videti izhoda iz zagate, v katero je zašel po razgovoru z nadškofom.

Pater Kaksimiljan Kolbe
v krogu svojih redovnih
bratov.



Obiskal je katedralo in tam je opazil kip Male Terezike. V Rimu se je že zaobljubil mali svetnici, ko ji je rekel: "Jaz bom molil za tvojo kanonizacijo, če mi obljubiš svojo pomoč."

Vročje je molil pri oltarju in nenadno opazil, da je padla cvetka ob njegovo nogo. Sklonil se je in ugotovil, da je bil cvet iz posode ob nogah svetnice. "Bomo videli," je rekel. "Vsekakor je to zanimivo."

Čez nekaj dni se je vrnil k nadškofu in spoznal, da je bilo res: vsi pomisleki so odpadli in nadškof je odobril izvedbo načrtov. Nadškofov generalni vikar je celo prejel nalog, da naj pošlje v latinščini pismo poljski provinci in zaprosi za večjo skupino poljskih frančiškanov.

Iz Indije se je vrnil na Japonsko, kjer se je med tem redovna družina zelo pomnožila. Poslopje je postajalo premajhno... Vsa Japonska je vzljubila p. Maksimiljana in njegovo revijo in tukaj se je njega in njegovih sodelavcev oprijelo ime: **norčki Naše Ljube Gospe**.

Zdravje pa se je p. Maksimiljanu tako poslabšalo, da je moral ubogati predstojnike: moral se je vrniti na Poljsko, kjer je bil izvoljen za predstojnika v Niepokalanowu. Upal je, da ne bo ostal stalno doma in da se bo še vrnil na Japonsko. Želel je umreti mučeniške smrti v misijonih. Toda to mu ni bilo dano: umrl je mučeniške smrti, a drugod.

(Sledi.)

naši misijonarji pišejo...

Doktor Janež

Našemu misijonskemu zdravniku na kitajski Formozi smo v zadnjem pismu omenili, da so se o njem v Argentini širile čudne vesti... Na vse to on prav v svojem značilnem tonu takole odgovarja:

Dragi gospod Lenček!

Lepa hvala za Vaše pismo in hitim z odgovorom. Gotovo ste medtem že prejeli moje drugo pismo s slikami. Iz njih vsakdo lahko jasno vidi, da še vedno raje kardinalom in škofom roke poljubujem, kot pa da bi maršalom in podobni šari zadnjice lizal. Povejte ljudem, da priznam, da sem norec in se tega dobro zavedam, da sem, ampak ne tako daleč, da bi prostitutka postal. Po 14 letih begunstva sem še vedno, to kar sem bil prvi dan — brezdomec, begunec... Sem tako, ker mi tako ugaja... Nikdar v življenju nisem vpil živijo... vsaj 6x sem v zaporih bil — zakaj? Ker moja narava rada reče — ne! To pa seveda močnim ni všeč in pokažejo svojo moč — bajonete! Vem, da nikdar pred človekom na kolena padel nisem — to storim samo pred Bogom! Zato mi je Bog poklonil čast, da že 11 let v misijonih smem delati, kjer imam toliko in tako lepega dela, da se drugim zdravnikom kaj takega niti sanjati ne more!

Malo pišem in malo fotografiram! Mnogo dela imam! Vedno več. To pomlad bo nova bolnica na griču bolnike sprejemati začela! Sem zelo zdrav in močan, vse gre v najlepšem redu — nobenih večjih težav in če je kdaj bilo kaj, se je vse ugladilo. Sem pa seveda kot sem bil — če mi kaj ne ugaja, pa povem in tudi predstojniku pridigo naredim — me ne zanima, če mu je všeč ali ne... jaz nisem njegov podložnik in sem mu odkrito povedal, da ne morem molčati, če mi kaj ne ugaja — lahko pa naredi kar hoče — on je predstojnik! Gre res vse lepo in me dobro poznajo ter mi ne zamerijo če včasih malo tifon izbruhne — kirurgi so menda vsi malo strupeni! Saj smo taki radi bolnikov in samo zanje...

Mojemu molku ne zamerite — nimam volje pisati — mi bolj ugaja delo kot propaganda, javnosti si pa ne želim. Včasih se bom že oglasil — kot sem to storil doslej. Le ne bojte se zame, da bi s poti krenil — sem vedno bolj zadovoljen in vedno bolj prepričan, da nisem mogel boljšega narediti kot rdeče čapine pustiti in v misijone delat iti! Ni na svetu denarja in je ni časti, da bi moj "paradiž" zapustil ker sem v njem popolnoma srečen, če se na tem svetu lahko kdo srečen imenuje!

Sem kratek, ker hočem z oddajo hiteti in itak nimam namena za priobčenje pisati, saj sem Vam članek in slike poslal ter bo za lep čas dovolj o meni napisanega. Lepa hvala za vso pozornost in molite zame!

10. 3. 59.

Vdano pozdravljam — Janež

Prvo pismo novega misijonarja

p. Radka Rudeža S.J. iz zdaj nemirne afriške Rodezije.

Katondwe Mission, 12. februarja 1959.

Od več strani me vabijo, naj se Vam oglasim za "Katoliške misijone".

Tem vabilom se hočem odzvati vsaj s kratkim dopisom.

Samo dve besedi o mojem dosedanjem življenju. Rojen sem bil v Istri leta 1922, kot sin železničarja. Kmalu po rojstvu sem moral za nekaj let v bližino Genove, kamor je bil oče premeščen. Ko sem imel pet let, mi je oče umrl. Z mamom smo se vrnili v Gorico, kjer nas je mama vse tri dečke dala v šole. Dva sva študirala v semenišču ter postala duhovnika: brat Branko leta 1945, jaz pa 1946. Nadškof me je poslal za kaplana v Cerknjo, kjer so 1945. umorili oba kaplana. Ostal sem tam dve leti, dokler mi niso prepovedali dušnopastirskega udejstvovanja. Po dolgem čakanju na zopetno dovoljenje so mi zagotovili, da do tega nikoli ne bo prišlo in da naj se kot italijanski državljani vrnem v Italijo. To se mi je upiralo. Stopil sem v januarju 1949 k jezuitom v Zagrebu s prošnjo, da bi me odločili za misijone. Ostal sem v Zagrebu, kjer sem končal noviciat, filozofijo in eno leto magistrature, oziroma prefekturo v zagrebškem deškem semenišču, do leta 1955, ko so me poslali na Štajersko, da prevzamem župnijo Vurberg. Po desetih mesecih delovanja, v katerih so se sveta obhajila na prve petke dvignila od 17 na 182, so mi oblasti odrekle nadaljnje bivanje v Jugoslaviji ter sem moral v juliju 1956 deželo zapustiti. Šel sem najprej v Rim, nato v Avstrijo, da bi končal svojo jezuitsko formacijo, septembra 1957 pa v London, da se naučim angleščine. Zadnji dan leta sem bil spet v Trstu, na poti v Rim in od tam — v Afriko, v severno Rodezijo, kamor sem prispel 25. februarja 1958.

Ker je bil ravno postni čas, so me do velike noči zaposlili med italijanskimi emigranti v Lusaki (glavno mesto Sev. Rodezije) in v Karibi, kjer neko italijansko podjetje gradi enega največjih jezov na svetu, na Zambeziji. Z jezom bodo ustvarili največje umetno jezero na svetu, dolgo okrog 300 km, široko pa 100. Slednjič so me 18. aprila poslali k učenju afriškega jezika činjandžija na mejo Nyasalandije. Do konca junija sem že tako dobro vozil činjandžino, da so me kar samega pošiljali učiti krščanski nauk po vaseh. Prve dni v juliju sem prejel povabilo, naj obiščem italijanske emigrante na jugu Nyasalandije okoli Blantyre, kjer delujejo monfortski patri. Ta pot je bila zame prav milost božja. Spoznal sem, da je prava zibelka činjandžine Nyasalandija. Tam sem v vsej širini spoznal lepoto tega preprostega in vendar po sestavi tako logičnega, glasovno pa tako blagodečnega in po izražanju tako sijajnega afriškega jezika. Monfortski patri so me vodili na vse svoje postojanke do sto kilometrov naokoli, uvedli me v svoje šole in druge ustanove (bolnišnice, porodnišnice itd.). Ostal sem pri njih tri tedne, ki so bili do zdaj najlepši v mojem afriškem življenju. Nyasalandija je po legi mnogo slikovitejša kot Rodezija, zaradi veličastnega jezera, lepih gora, ki so jih Evropejci posadili z dišečimi borovci, pa zaradi prelepih čajnih plantaž, ki se raztezajo desetine milj daleč, in končno zaradi večje naseljenosti, ko srečavate precej pogosto ob cesti lepe vrste trgovin, ki so navadno v rokah Indijcev. V avgustu sem šel pomagat afriškemu škofu Korneliju Chitsulo v Dedza-Bembeke, v srednjo Nyasalandijo. Pri

njem sem ostal kar pet tednov. Bila je to doba najtemeljitejšega učenja činjandščine, ker sem tudi pri mizi govorili izključno v tem jeziku. Sam škof me je vodil in mi razkazoval glavne postojanke svojega vikariata, ki je večinoma na višini 1500 do 1700 metrov, sega pa do lepega Nyasa jezera. Tam sem prevedel "Po jezeru Nyasalanda". Tri dni sem kaplanoval v neki gobavski naselbini, v rojstnem kraju mojega gostitelja. Kjer koli sem bil, povsod so se čudili mojemu znanju činjandščine, posebno čisti izgovorjavi. In kar v glavo jim ni šlo, da sem komaj nekaj mesecev šele v Afriki, še posebno ker sem kar iz rokava stresal afriške pesmi ter jih v mnogih šolah tudi učil. Od srede septembra do srede oktobra sem bil gost bratov maristov v Mtendere, 50 km od Dedze, kjer imamo prelep juniorat in noviciat na krasnem kraju. Za dva dni sem skočil tudi v Mozambik na obisk k našim patrom. Ti so me takoj "mobilizirali" ter me kar trikrat poslali učiti petje njihove vernike v cerkev. 2. oktobra sem bil slednjič spet v Lusaki.

Čeprav najmlajši misijonar v vikariatu, sem obšel največ misijonskih postojank belih očetov, monfortskih patrov in maristov, se spoznal s šestimi škofi, z okoli dvesto misijonarji, trideset domačimi duhovniki ter se pri tem naučil še činjanščine, da kramljam v nji kar po naše, kar je velikega pomena za pridiganje, saj ne jemlje več časa kot pridiga v materinščini. Za božič so mi naročili, naj pripravim desetminutno činjandžja oddajo na radiju. Za Vse svetnike sem nastopil svoje mesto v Katondwe, kakih 250 km od Lusake, prav v kotu, kjer se reka Luangwa izliva v Zambezi. Na vzhodu meji moja postaja na Mozambik, na jugu pa na južno Rodezijo. No, o tem morda v kakem drugem pismu.

P. Radko Rudež S.J.

Uršulinke v Siamu

Pismo č. m. Marije Frančiške Novak O.S.Urs., iz Bangkoka, dne 1. 1. 1959.

Srečno in blagoslovljeno novo leto 1959 vsem dragim bralcem in prijateljem "Katoliških misijonov" in rojakom po vsem svetu! Na božično noč pri polnočnici in še tolikokrat pri molitvi sem se Vas spominjala in izročala Vaše zadeve božjemu Misijonarju, zdaj ljubeznivemu Detetu v jaslicah, ki vsako leto znova, se zdi, začenja svoje poslanstvo, ko se na božično noč spet rodi na oltarju pri daritvi svete maše in v naših srcih pri božičnem svetem obhajilu.

Spet v "Mater Dei"

Po sedmih letih sem spet praznovala božič v Mater Dei, v Bangkoku. Dasi sem preživela pet lepih, pa tudi napornih let na severu v Regina Coeli, v Čiengmaj, in potem skoro dve leti v mladem zavodu Regina mundi ob "Lunini cesti" kot pomočnica naše drage siamske velečastite matere provincialke, je bilo le lepo, vrniti se v hišo "prve ljubezni", v Mater Dei, kjer sem pred enajstimi leti začela z misijonskim delom. Ko gledam ob vходу v kapelo in nad oltarjem prelepi kip naše drage Mater Dei z Detetom, ki neumorno razprostira ročice v pozdrav, spodbudo, pomoč, in se potem zazrem

v tabernakelj, kjer isti Bog resnično živi, vem, da je tu moči dovolj za življenje, ki ga Bog od nas zahteva; da bi jo le znala izkoristiti!

Spremembe

Mesec april, ki je tu mesec poletnih počitnic, je bil za našo malo uršulinsko misijonsko provincijo čas velikih sprememb. Velečastita mati provincialka je bila imenovana predstojnica v Mater Dei in tako se je morala posloviti od mlade, drage ji enajst članske misijonske družine v Regina mundi. Kot tajnica sem z njo odšla tudi jaz. Pa moje tajniško delo je v resnici zelo skromno: prav kot v Regina mundi je tudi tu največji del mojega časa uporabljen v šolskem delu. Veleč. mati je prišla v Mater Dei kot prednica in glavna ravnateljica, saj imajo po novem siamskem zakonu pravico voditi šole samo v Siamu (in niti ne na Kitajskem!) rojene osebe, ki morajo imeti seveda potrebne diplome. Mati Ksaverija Pirc, ki je bila ravnateljica tu dolgo vrsto let, je odšla na novo delovno področje v Regina Coeli (Čiengmaj). To slovo je bilo zanj velika žrtev, vezi tolikerih let se ne potrgajo brez bolečin; pa je bila naša draga mati Ksaverija tako velikodušna in vsa usmerjena v Boga, da je mislila le Nanj in vse darovala Njemu, ki se ne da prekositi v plemenitosti. Kako je morala biti ta žrtev bogata za duše! Ravnateljica tukajšnje osnovne šole pa je odšla kot prednica v Regina mundi in tako smo tu v Mater Dei začele v maju novo šolsko leto, ki je bilo prve mesece po spremembah posebno naporno. Prostega časa ni bilo nič, dela vedno čez glavo, pri najboljši volji nisem mogla najti časa za spodobno pismo.

Življenje misijonarke

Ali naj Vam opišem "svoj dan", da boste vedeli, kako uporabljam čas in zakaj mi ga še vedno manjka? Dan se začne ob petih, ko je vse okrog še tema: sledi dveurna molitev, ki se začne z oficijem (zdaj imamo veliko srečo, da lahko molimo brevir) in se konča s sveto daritvijo. Pred osmo že hitim na delo: 56 katoliških deklic iz osnovne šole me čaka na katekizem,



Gojenke zavoda
"Mater Dei" v
Bangkoku z č. m.
Ksaverijo Pirc

druge, manjše poučujeta dve katoliški učiteljici, teta in nečakinja iz vzorne katoliške družine. Večje katoliške učenke iz gimnazije poučuje pater jezuit, ki pride za sveto mašo. Tu imamo razmeroma kar veliko katoliških učenk, nad 300, medtem ko je vseh skupaj nad 1300. Mnoge te "katoliške" pa so le iz na pol ali pa sploh ne katoliških družin. Le nekaj jih je bilo krščenih že ob rojstvu. Druge se le počasi pripravljajo na krst. Vsak petek ob osmih je sveta maša za te otroke v šolski dvorani, ker je kapela zanje mnogo premajhna; v nedeljo pa gredo k maši na svojo faro.

Ko je ob pol osmih katekizem za katoliške učenke končan, se začne pol ure katoliške moralke za vse učenke v vseh razredih od pred-Univerze ali osme gimnazije do otroškega vrtca. Tu grem poučevat v peto gimnazijo, nato ura angleškega jezika v isti gimnaziji, nadzorstvo učiteljic na osnovni šoli, pomoč veleč. materi, pouk risanja... Ob treh se šola konča, pet ur in pol pouka je zadosti za to tropično podnebje, ki hitreje izčrpa telesne in duhovne sile. Nato še stiki s starši in sorodniki otrok, ki pridéjo s prošnjami, zlasti hoteč nam zaupati nove učenke, ki jih moramo zopet in zopet zavrniti, ker ni prostora in ne dovolj misijonark. Že je čas za večerno molitev in oficij, malo razvedrila ali nadzorstvo gojenk in delo v pripravo za naslednji dan, pa je že čas za počitek, da si nabere moči za delo naslednji dan.

Molitev in delo, delo in molitev za duše naših otrok in preko njih za vse to ljudstvo, ki nas obdaja, za rast božjega kraljestva, to je jedro našega življenja; kaj več bi si mogla želeli, razen da bi bolje izkoristila zaklad molitve na polju našega redovnega življenja v čast božjo in v zveličanje duš, in da bi vsakdanja dela, posvečena z molitvijo, opravljala kar najbolj po božji volji pod vodstvom Marijinim.

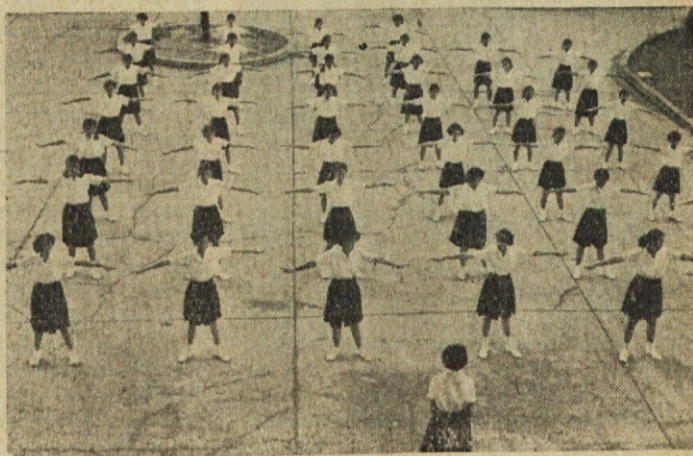
Manjka misijonark!

V maju nas je bilo 16 misijonark v Mater Dei (10 različnih narodnosti!) za začetek šolskega leta, a ena najstarejših je imela kot edine



Gojenke v "Mater Dei" so zbrale mnogo oblek in jih poslale Rdečemu križu v pomoč za najpotrebnejše.

opravilo — molitev. Huda bolezen v žilah jo je spravila na rob groba že nov. 1957, pa je še malo okrevala in se vrnila iz bolnice. Junija pa je za stalno obležala in prav na misijonsko nedeljo sprejela sv. poslednje olje. Spet je odšla v bolnico in se dobro zavedala, da se živa ne bo več vrnila v Mater Dei. 2. dec., prav za praznik sv. Frančiška Ksaverija pa je po tednih in mesecih zelo hudega trpljenja odpotovala v večnost. Bila je to M. Annunciata Woegerer, Avstrijka iz Salzburga. Dolgo je delovala na Kitajskem, dokler se vrata Kitajske niso zaprla za njo kot za tolikimi drugimi misijonarji. Tako je končala v Bongkoku. Njena največja želja je bila, da bi ostala do konca misijonarka tu na misijonski zemlji. Bistri avstrijski Gopalpski zrak je ni prav nič mikal. Biti misijonarka do konca! In ji je Gospod željo uslišal. Do zadnjega smo prihajale k njej s prošnjo, naj pomaga pri tej ali oni misijonski zadevi z molitvijo in žrtvijo. Kako dobro je vršila svojo dolžnost! In kar je še bolj čudovito, odkar je odpotovala v večnost, jo še bolj zvesto vrši. Ste v zadregi s tem ali onim otrokom, imate to ali ono težavo, obrnite se na M. Annunciato, pa pride pomoč! — Naša 75 letna sestra M. Jeanne, ki ima že 30 let misijonskega življenja za seboj, si je pri delu v pralnici maja zlomila nogo v kolku. Sledili so meseci prav velikega trpljenja v bolnici, pa ni nikdar zgubila poguma ne dobre volje, še je hotela ostati misijonarka in se nam je oktobra vrnila domov. S pomočjo stola lazi okrog in še pomaga, kar more. — Sestra Bernardeta, naša zelo spretna angleška sestra kuharica, ki je tudi prišla sem z m. Anunciato, je pa odšla na novo polje in tako nas v Mater Dei ostane samo 14, novih misijonskih poklicev pa ni ali pa so silno redki. Zadnji naraščaj je prišel zdaj že pred skoro dvema leti iz Avstralije: dve zelo ljubeznivi in delavni sestri. Koliko dela že imata in poleg tega se morata še pripravljati za izpit iz siamščine. Domači poklici v našem malem novicijatu v Regina Coeli so tudi redki in le prav počasi zore. Molite, prosim, za misijonske poklice! O, ko bi vedeli bralci "Kat. misijonov", koliko sreče, miru in pravega veselja je najti v službi Gospodovi! Seveda je treba začeti z žrtvijo in iti na pot s križem, ki nas nikoli ne zapusti, a kaj zato, prav križ postane največji vir sreče, ker je to najbolj gotova pot do božjega Srca.



Uršulinske
gojenke v
Bangkoku pri
telovadni uri.

Božično praznovanje

Božič smo jako lepo obhajale, hvala Bogu! Letos se je zadnji trimester šolskega leta začel že 12. dec., prej kot navadno, tako da smo mogle pripraviti učenke. 24. dec. zjutraj smo imele najprej igro o Bernardki in nato božično igro, kjer so povečini igrale male iz osnovne šole in otroškega vrtca. Bila je res ljubka božična igra. Po končani igri je 7 letna Marija z Detetom in 8 letnim sv. Jožefom šla v vsak razred osnovne šole, 9 jih je. Povsod so jo sprejele učenke z velikim spoštovanjem in ljubeznijo, ji poklonile cvetove, obleke in drugih predmetov za uboge in še lepo vsoto denarja, ki so ga mesece prej začele zbirati za uboge. Vse je bilo tako pristržno in preprosto, pa tako skrbno pripravljeno, in ne bi uganili, da je bilo med temi učenkami manj kot 25 % katoliških. Božič je najlepši praznik naših otrok. To je čas, ko so najbolj sprejemljive za našo sveto vero in za našo vzgojo sploh.

Ob priliki smrti sv. očeta Pija XII. smo tudi opazile, kako so mnoge učenke čutile našo izgubo kot skupnega očeta, tako spoštljivo so o njem govorile in občudovale njegovo delo in se potem zanimale za vse, kar je bilo v zvezi z izvolitvijo novega Svetega Očeta.

Zdaj se pridno pripravljamo na slavnost stoletnice lurških prikazovanj. Vse katoliške šole v Bangkoku sodelujejo z velikim "Collège de l'Assumption", ki je v rokah bratov sv. Monforta. Tudi mi sodelujemo, kar le največ moremo. Naj Marija vse to delo blagoslovi in ga uporabi za razširjanje kraljestva svojega Sina.

Z raznih postojank



Tri misijonske gojenke
oblečene v japonsko narodno nošo

Iz japonske Yokohame piše dne 7. XII. 1958 frančiškanska Marijina misijonarka s. Marija *Maknisa Luzevič*:

Čas tako bliskovito beži in spet je leto okrog. Z naglimi koraki se nam približujejo božični prazniki. Sprejmite moja iskrena voščila za božič in novo leto! — Misijonsko delo počasi napreduje, zlasti tudi zato, ker manjka misijonskih delovnih moči, kar prav dobro izrabijo označevalci krivih ver, da zapeljujejo nevedno ljudstvo. Novih redovnih poklicev se zdaj veliko manj javlja kot je bilo nekaj časa po vojni. Na Koreji smo začele z novo postojanko in tja je odšlo iz našega samostana 9 naših sester. Tam se obeta bogata žetev in veliko misijonsko delo. Meseca novembra pa je odšlo pet naših sester japonske narodnosti v Brazilijo, kjer je naseljenih mnogo Japoncev, med katerimi bodo vršile lepo

apostolsko delo. Tu v Yokohami imamo pred vsem novicijat, zraven pa še zavetišče za starke, katere rade sprejemajo sveti krst, ko jih poučimo; ko ene umrjejo, sprejmemo druge, ki tudi kmalu postanejo deležne sreče sv. krsta; tako se vrši lepo apostolsko delo. Poleg tega tu nadaljujemo z nedeljsko šolo. Imamo že dve sestri iz nedeljske šole v noviciatu. Nekaj delokroga imamo tudi v bolnišnici, kamor zahajate dve sestri po trikrat tedensko.

Prav tako iz Japonske, a iz glavnega mesta Tokyo, nam piše kanosijanka s. *Anica Miklavčič* pismo z dne 8. marca. Piše pa tole:

“Včeraj mi je dospel zaželjeni dolarški ček, za katerega se Vam iz srca zahvaljujem! Dospel mi je prav v času, ko denar najbolj potrebujem, kajti moramo plačati kup dolgov, ki smo jih napravile z zidavo. Popravili in povečali smo naš penzionat, ki je itak še premajhen. Studentke prosijo za vstop, a jih moramo z žalostnim srcem odklanjati. Večinoma so iz katoliških družin in veliko jih je, ki pristopajo k vsakdanjemu svetemu obhajilu, preden gredo v šolo. To pomeni zanje nemajhno žrtev, kajti potem imajo še več kot eno uro vožnje v šolo, ki je bolj v središču mesta. Pa tudi tiste od naših studentk, ki še niso katoličanke, so prav zadovoljne in se lepo navzemajo krščanskega duha med nami, kar je v teh razmerah že veliko, zlasti če pomislimo, kako je tu v Tokiju mladina na splošno pokvarjena. Vsak dan čujemo žalostne reči, posledica velike prostosti, ki mladino spele na slaba pota. Ta mesec marec je v Tokyu zelo živahno, ker pride veliko mladine v to univerzitetno mesto od bližju in daleč, da napravijo izpite pred vpisom na univerzo. Koliko lepega apostolata bi se dalo organizirati med to mladino, če bi bilo dovolj misijonarjev in dovolj sredstev! — A moje glavno delo je v otroškem vrtecu. Zaupani so mi najmlajši, tri do štiri leta stari otročiči, med katerim uživam pravo veselje. Zelo



Japonski prestolonaslednik Akihito, ki se je v aprilu poročil z bivšo gojenko katoliškega zavoda. Papež je mlademu paru poslal blagoslov, častitke in dar.

pridni so, bi videli, kako lepo že znajo risati! In strižejo papir, delajo otroška ročna dela in celo angleščino jih že po malem učimo, te malčke. O Jezusu pa še ne vedo dosti, ker so vsi pogani, zato jim pa jaz o Njem kaj lepega pripovedujem in zelo radi poslušajo. Prav včeraj sem jim govorila o nebesih in o angelcih, pa me je mala triletna Mariko pobarala: Sen si (učiteljica), jaz bi rada v nebesa, hočem postati lep angelček, a tam so angelci z belo obleko in zlato krono, jaz bi pa rajši rdečo obleko

z zlato krono; ni li v nebesih rdečih angelčkov? — Seveda sem ji vse lepo razložila in bila je srečna. Danes pa, ko je prihitela v šolo, mi je že na vratih pripovedovala: Sen si, včeraj sem tudi mami povedala, da so v nebesih angeli v belih oblekah z zlato krono na glavi, a ona ni o tem še ničesar vedela... Ali ni to veselje, gojiti ta mlada, nedolžna srčeca!

M. Ksaverija Pirc, uršulinka, ki je zdaj na severu Siama v Ciengmaju, se je spet oglasila s prijaznim pismom z dne 15. marca tega leta. Povzemamo sledeče: Lepa hvala za pismo z dne 11. februarja. Zelo mi je žal, da se je naša pošiljka izgubila! (Misijonarka je namreč pred meseci poslala našemu uredništvu pošiljko lepih siamskih predmetov, pa je doslej še nismo prejeli.) Bila je kar dragocena za naše razmere; zlasti filmske sličice v barvah, katerih vsaka stane po 1 ameriški dolar. Seveda sem jih dobila v dar kot spomin na Mater Dei. Ker pa jaz ne potrebujem nobenih tvarnih spominov, sem jih poslala Vam. Mogoče pa vendar še pridejo. Od nas do Vas je pač zelo daleč. — Zopet

Oče Lojze Demšar na bolniškem stolu



nekaj na poti do Vas: poročilo o delovanju betaramskih misijonarjev tu v okolici Cijengmaja. Ker imamo veliko skupnega delokroga z njimi, Vas bo gotovo tudi zanimalo. Priložila sem tudi nekaj mojih risb karianskih deklic. Poslala sem Vam tudi zavojček siamskih znamk. Mogoče Vam bodo prav prišle. Tu v Ciengmaju imamo obilo prelepega dela za razširjanje kraljestva Gospodovega tako v šoli kakor izven šole. Prav kar imamo počitnice in smo v naši primitivni koči sredi gozda, ki pokriva gričevje okrog Ciengmaja. Nekaj ur hoda od tu živi še pleme "Meo", ki še nima katoliških misijonarjev. Prihodnji teden jih gremo obiskat.

Tudi m. **Deodata Hočevar OSU** iz Jave nam napoveduje v pismu z dne 8. marca daljše pismo s poročilom o misijonskem delovanju njihovega področja. Poslala bo tudi slike, prav za prav neko knjigo o Indoneziji, polno slik; gotovo bo marsikaj zanimivega tudi za objavo v našem listu. Pošiljke se že veselimo.

Zelo prijazno pismo je pisal dne 24. marca misijonar o. **Lojze Demšar S.J.** iz Kalkute, ki nam napoveduje vrsto člankov, kakor jih samo on zna pisati in jih celo z lastnimi slikami opremiti. Iz pisma posnemamo za naše bralce sledeče zanimivosti:

Osem let sem že na tem mestu kot minister v kolegiju in zdi se mi, da je vsak dan več dela. Čas ni moj, ampak sobratov, ki kar valovijo v hišo. Skozi celo leto imam po deset gostov na dan; nekateri se preje javijo, drugi pa kar padejo v hišo: "Tukaj sem, nisem mogel pisati, ni bilo časa..." Ker nimamo dovolj sob za goste, je vedno težava, kako vsakemu dodeliti sobico. A vseeno se mi v osmih letih ni dogodilo, da bi moral koga poslati izven hiše prenočevat. Hvala Bogu, zdravje mi dobro drži; lansko leto sem bil nekaj bolan, letos se pa počutim zdravega kot riba v vodi. Le zdi se mi, da sem se začel hitro starati, odkar sem si roke polomil na stre-

hi... ni več tiste mladostne živahnosti, ne tiste energije za delo, a sem šele petdeset let star! — Vsi naši misijonarji so zdravi in lepo delujejo. Jože Cukale je prav zdaj na duhovnih vajah, p. Stanko Poderžaj zida novo šolsko poslopje, p. Viktor Sedej pase svoje backe daleč, daleč dolj ob bengalskem zalivu, br. Franc Drobnič zopet zida v darjajlinskih hribih kolegij in penzionat za študente, br. Janez Udovč je kot vedno pobral vse nagrade na cvetličnih razstavah, br. Jože Lukan dnevno vsaj desetkrat zapodi svojega motornega konjička po Kalkuti, da nabavi vse potrebno za misijonarje, br. Leopold Vidmar pa mizarji in teše v svoji mizarnici, dela okna in vrata za hiše, ki jih France zida... Tako imamo vsi polne roke lepega dela, vse v večjo čast božjo v tej poganski deželi.

Br. Janez Udovč S.J., o katerem piše zgoraj p. Lojze Demšar, da je spet pobral vse vrtnarske nagrade Indije, sam piše o tej svoji vrtnarski umetnosti in o marsičem drugem v obširnem pismu, ki nam ga je pisal iz indijskega Darjeelingu dne 17. marca 1959 in iz katerega posnemamo sledeče:

Moje skromno delovanje za podvig vrtnarstva v tej deželi, zlasti na misijonskih postajah, se je toliko razvilo, da ne morem več pogrešati "tople grede". Brata France Drobnič in Leopold Vidmar mi prav zdaj postavljata dve stekleni lopi, katerih ena služi za gojenje cvetlic, ki uspevajo brez umetne toplote, druga pa bo služila gojitvi cvetlic z umetno toploto, ki jo bomo ustvarjali s kurjenjem. Vrtnarstvo gojim predvsem radi semenja, za katero me vedno od vseh strani prosijo; zlasti ne pustim oditi praznih rok misijonarjev in misijonark, ki odnesejo semenje na svoje misijonske postaje, da tamkaj potem goje cvetke v olepšavo in Bogu v čast. Gradnjo toplih gred financiram iz izkupička prodanega semenja.

Prilagam sliko mojih igralcev, ki so 1. februarja igrali igro o sv. Boštjanu.



Novo misijonsko poslopje v Darjeelingu

Igro sem prevedel v nepalščino iz knjižice, ki ste mi jo bili Vi pred leti poslali iz domovine. Predstava je prav lepo uspela in naša velika dvorana je bila nabito polna, dasi je bila huda zima. Doslej sem vsake letne počitnice prevedel kako igro za moje drage Nepalce; z igranjem, ki seveda preje zahteva veliko skušenj, jih lepo zaposlim, da jih ne zamorejo in zavzamejo druge nasprotnne sile, ki ne spijo. Ko študirajo posamezne vloge, s tem bolj in bolj spoznavajo krščanstvo in krščanske kreposti ter se počasi te miselnosti in teh idealov navzamejo. Igralci so večinoma sinovi naših služabnikov in pa dijaki srednjih in višjih šol, pa sinovi novokrščenih katoličanov. Zgledi junakov naše svete vere so jim zelo všeč. Tolazilno je tudi dejstvo, da so se začeli javljati celo samostanski in duhovniški poklici med tem nepalskim ljudstvom, tako med fanti kot še jako mlado.

Meseca februarja sem bil v Kalkuti, kjer sem kupoval razne potrebščine za kolegij. Srečo sem imel, da sem se srečal z vsemi našimi misijonarji-sobrati, ko so prišli, enkrat eden, drugi drugi v to velemesto po opravkih. Vsi so še kar zdravi, z menoj vred, in delajo vsak na svojem mestu z veliko vnemo in iznajdljivo ljubeznijo za razširjanje božjega kraljestva v tej naši novi domovini. Br. Drobnič je vedno zaposlen s kako gradnjo in različni administrativnimi zadevami kolegija, ki ima obširno posestvo in veliko uslužbencev, katere mora on nadzirati. Je tudi filatelista, s čimer lahko pomaga marsikakemu ubožnemu misijonu. Brat Vidmar pri stavbah, ki jih zida br. Drobnič, dela vse, kar je lešenega; ima celo četo mizarjev iz naše kalkutske industrijske šole, ki jo on vodi. V njegovi delavnici se izdeluje tudi najfinejše pohištvo in pisarniška oprema. Njegova zabava so eksotične ribice, za katere ima šest akvarijev. Ribice

mu prinašajo misijonarji s svojih potovanj v druge dežele; on jih vse znanstveno klasificira, s čimer napravi prirodoslovni znanosti marsikako uslugo. Tako brat Drobnič kot brat Vidmar sta v istem kolegiju (kot jaz, tu v Darjeelingu. Drugače pa je z bratom Lukanom, ki je v Kalkuti, kjer se tudi ukvarja z zidanjem. Tako na primer prav zida vodi gradnjo še enega nadstropja, za katero bodo dvignili kolegij sv. Frančiška Ksaverija. To nadstropje bo služilo predvsem misijonarjem na potovanju, ki se navadno vsi tu ustavijo na svoji poti v misijone, pa je začelo primanjkovati za tu primernih sob. — Hrvatski sobrat br. Mijo Schmidt S.J. bo letos slavil svoj 50 letni redovniški jubilej, in sicer 1. maja. Za to priložnost smo vsi slovenski in hrvatski misijonarji povabljeni v Kalkuto, da se udeležimo te izredne slovesnosti. Br. Schmidt je bil rojen v Djakovu in je v Indiji od leta 1924, torej kar petindvajset let.

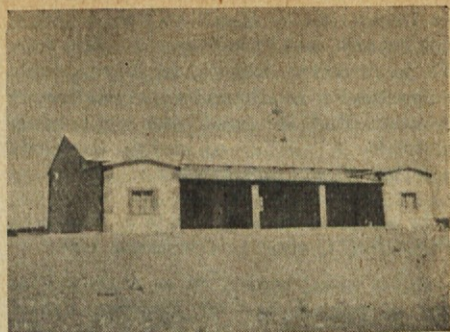
Brat Janez Udovč S.J. v Darjeelingu sredi igralcev "Sv. Boštjana".



Ko sem bil v Kalkuti, sem bil povabljen za člana komisije, ki je morala obiskati 32 najlepših kalkutskih vrtov in določiti nagrade. Poleg mene sta sestavljala komisijo še dva strokovnjaka. V treh dneh smo prevozili nad 200 milj, da smo vse ogledali. (Precej je bilo treba misliti in primerjati, če smo hoteli izreči pravično sodbo. Na koncu tega ocenjevanja vrtov in razdelitve nagrad, smo morali oceniti še nekaj: razstavo cvetlic, povrtnine in sadja, pri čemer se m bil zaposlen kar tri dni. Sicer je zelo naporno to delo, a zelo poučno tudi. Poleg tega pri takih komisijah dobim dragocene istike s poklicnimi in nepoklicnimi gojitelji cvetlic in drugega rastlinja, kar mi velikokrat zelo prav pride.

Iz Južne Afrike so se spet oglasile tri slovenske oblatinje sv. Franciška Saleškega. *S. Terezija Benigna STEH* piše dne 31. I. iz misijona Aughrabies sledeče:

Pretekli teden sem prejela denar, ki ste ga zbrali misijonski prijatelji. Zelo sem Vam vsem hvaležna in v molitvi bom Bogu priporočala vse, ki so kaj prispevali. — Že dolgo Vam nisem pisala, vendar v molitvi pogosto mislim na rojake, ki so tudi daleč od domovine in ne morejo nazaj. — Naša šola je letos prepolna za štiri učiteljske moči. Prišlo je trideset otrok več kot lani, tako da imamo zdaj 163 učencev. Misijonar je naredil nove klopi, pa ne zadosti, ker ni bilo denarja. Zato je Vaš misijonski dar silno prav prišel; z njim bo misijonar kupil lesa in drugega potrebnega in bo sam naredil še več klopi; je zelo ročen za delo, vse sam zida in naredi. Misijon zato lepo napreduje, čeprav so dohodki zelo skromni. Po šestih letih štedenja in zbiranja smo preteklo leto kupili mali avtobus, da gremo z njim iskat katoličane, ki so oddaljeni od misijona in ne morejo tako daleč peš. Ob navadnih nedeljah jih gre misijonar iskat po pet milj daleč. Ob večjih praznikih pa tudi do dvajset milj oddaljene. Za božič je šel šestkrat z avtobusom



Prva šola misijona Aughrabies, kjer deluje misijonarka s. Benigna Šteh.

v kraje po 15 do 20 milj oddaljene. Vselje je bilo videti toliko ljudi pri polnočnici, veliko več kot prejšnja leta. — Meseca avgusta sem bila na misijonu Vredendal, kjer deluje moja rodna in redovna sestra Terezija Alojzija Šteh. Upam, da Vam je že sama kaj pisala o slovesnosti posvečenja nove cerkve. Meseca junija bo pa posvečena cerkev v misijonu Matyeskloof, kjer je sedež našega škofa in kjer ima tudi naša družba

Uboga katoliška vdova v Keimoesu, Južna Afrika.



svoj novicijat. — Pisali so Vam že drugi misijonarji, kako trepetamo za naše šole. To je prevažna zadeva, ki jo zelo toplo priporočamo misijonskim prijateljem v molitev. Radi bi imeli čim več sesteručiteljic, a poklici so redki, današnja mladina ni več požrtvovalna.

Iz misijona Pella je pisala s. *Elizabeta POGORELC* dne 1. februarja tole:

Samo nekaj vrstic, da se Vam zahvalim za prejeti dar 30 dolarjev, katere sem včeraj prejela. Prav rada bi se dostojno zahvalila vsem slovenskim darovalcem. Hvala Bogu, da se še najdejo med Slovenci v zaledju požrtvovalne duše in nam tako omogočijo delo na misijonskem polju. V misijonih potrebujemo vedno več sredstev, kajti moramo se posluževati tudi modernih načinov delovanja, če hočemo vzdržati tekmo s protestanti. Tako na primer moramo naši mladini od časa do časa nuditi filme, kateri pa veliko več stanejo kot morejo otroci plačati. Veliko dobrega se more storiti tudi v klubu za mladino in odrasle; treba je le številnih iger, katere imajo tako radi. Upamo, da bodo iz klu-

bov izšle vzorne krščanske družine, kjer bosta oba, oče in mati, katoličana in sicer dobra katoličana; le na podlagi takih družin bo katolištvo v Južni Afriki vzdržalo. Z Vašim darom bom pomagala k dograditvi sirotišča za afriške malčke. Tisočera zahvala Vam in vsem slovenskim rojakom! Vsak dan Vas spremljajo naše molitve.

In iz misijonske postaje Keimoes, piše sestra **Vincencija NOVAK** dne 27. januarja:

Denar, ki ste mi ga poslali, mi bo zelo prav prišel, kajti začenjamo zidati šolo zunaj Keimoesa, ker smo v veliki nevarnosti, da nam vlada odvzame vse šole v Keimoesu. Po božji dobroti se nam je posrečilo kupiti košček zemlje, na katere m mislimo zidati, da bomo vsaj privatno mogli šolati naše otroke. — Letošnje počitnice sem doživela veliko veselje, da sem lahko obiskala moje tri sestre Slovenke, ki so nekatere 300 milj oddaljene od mene. Šle smo tudi k morju, kjer smo po 25 letih občudovala krašo in vsemogočnost božjo, kakor se nam razodeva v veličastju narave. Drage



Zamorske
prvoobhajanke
iz
Južne
Afrike,
kjer
delujejo
slovenske
oblatinje
svetega
Frančiška
Saleskega.

sosestre so jako vnete za razširjanje božjega kraljestva vsaka v svojem važnem delokrogu. Skoraj pa nas je bilo sram, ker niti ena ni zmogla gladko govoriti slovensko, kajti smo zelo oddaljene druga od druge in ne moremo govoriti našega jezika, razen vsaka sama s seboj... Opravile smo tudi letne duhovne vaje in se nato pokrepčane na

duši in na telesu spet vrnile vsaka na svoj ljubljeni misijon. Skoraj bo 25 let, kar me je ljubi Bog obdaril s to veliko milostjo, da delujem tu v Južni Afriki za božje kraljestvo. Med odsotnostjo se mi je delo tako nakopičilo, da se iz njega "ven ne vidim" in Vas torej prosim, da oprostite mojemu kratkemu pisanju.

Darovi za misijone

V SKLAD ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE:

Italija: Častite sestre, Bela Peč 700 Lir; po mons. Silvani (Opčine) 10.000 Lir; ga. Marija Glavič 500 Lir.

Argentina: Družina Markež, namesto dobitka za veletombolo 100 pesov.

Toronto: N. N. 5 dol.

SPLOŠNO ZA MISIJONE:

Dr. Ivan Sinkovic, St. Catharines 2 dol.; Kokelj Ančka, Toronto 5 dol.

DŠV

Pikec Helena in Pikec Ludvik 15 pesov.

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE IN CERKEV MARIJE KRALJICE V LANUSU

Argentina (v pesosih): "Sveti Trije Kralji" na obisku v Slovenski vasi 1.705; Ignacij Hladnik, Lanus, 1.400; Selan Franc, Transradio, 200; Gril Ludvik, Transradio, 500; g. in ga. N. N., Transradio, 400; Franc in Helena Štefe, Transradio, 200; Lovše Andrej, Berazategui, 100; N. N., Berazategui, 500; Lojze Lampret, Ramos Mejía, 10; ga. NN., Lanus, 200; ga. Koprivnikar, Lanus, 50; NN., Lanus, 100; gdč. Pavla Petek, San Justo, 100; N. N., Lanus, 50; N. N., Lanus, 200; Brata Urbanč, Lanus, 395; Va-

lentin Draksler, Lanus, 1.000; družina Virant, Lanus, 100; Škerl Stane, Berazategui, 200; Omahna Jože, Berazategui, 100; Andrej Lukežič, Berazategui, 100; Snoj Stane, Šuilmes, 300; Dolenc Matevž, Šuilmes, 200; ga. N. N., Lanus, 100; Janez Habič, Lanus, 10; družina Urbanija, Lanus, Baragi v zahvalo za zdravje, 500; družina Zabukovec, Lanus, 100; ga. N. N., Lanus, 500; Rot Zdenko, Lanus, 100; č. s. Marija Camloh, Punta Arenas, Chile, 175; Glinšek Ignacij, Lanus, 1.000; Šiler Ivanka, Saavedra, 300; N. N., San Justo, v zahvalo za zdravje, 100; Vilfan Franc, Lanus, 100; Rev. Martin Radoš, 500; Marija Božnar, v zahvalo Baragi, 200; N. N., 50; Radko Kokalj, Capital, 100; družina N. N., Lanus, 250.

Ecuador: Rev. Stanko Boljka CM, za Baragovo misijonišče, 1.000 dolarjev.

Venezuela: Anton Ilija, 90 bolivarjev.

USA: Miss Marica Preša, 25 dolarjev; Mrs. Marija Posaroch 5 dol.

Canada: družina Mraže Frank, 5 dol.

VSEM DAROVALCEM ISKRENI BOG POVRNI!

ROJAKI, DARUJTE ZA SLOVENSKE MISIJONARJE! SODELUJTE PRI GRADNJI CERKVE KRISTUSOVE TAM, KJER JE SE NI!

po misijonskem svetu

ZNAMKA Z MARIJINO PODOBO.

Na pobudo svojih škofov so se katoličani Južnoafriške Unije predzadnje nedelje v lanskem novembru posebej posvetili Materi božji. V vseh cerkvah so pridigali o Materinstvu preblažene Device in molili zadostilne molitve. Ta pobožnost je bila posledica prepovedi južnoafriških oblasti, da bi katoličani prodajali posebne znamke z Marijino podobo.

Vsako leto za božične praznike južnoafriška pošta izda posebno znamko, katera izkupiček gre za zdravljenje je-tičnih otrok. Za lanski božič so izbrali za to dobrodelno znamko podobo Matere božje z Detetom. Holandska reformirana protestantska Cerkev pa je proti izdaji te znamke ostro protestirala, češ da podoba na znamki žali verska čustva južnoafriških protestantov; posebej še, ker je nimb okrog Marijine glave večji kot okrog Detetove. Protestanti ugotavljajo, da je Marija navadna grešnica kot vsak smrtnik, da pa jo katoličani hočejo napraviti enako Bogu...

Znamko so morali zaradi protestantske gonje vzeti iz prometa. Namesto nje so nastilni novo s podobo nordijskega starčka "božička" z brado... Katoličani javno niso protestirali. Opravili so le zadostilne pobožnosti v svojih cerkvah. Pač pa so se druge protestantske ločine odločno zgražale nad nestrpnostjo holandskih reformatorjev. Zanimivo pa je, da se je po znamki, ko so jo vzeli iz prodaje, začelo velikansko povpraševanje na vseh koncih in krajih.

DRŽAVNI UDAR V SUDANU IN "SUDANIZACIJA"

V lanskem novembru je prišlo v Sudanu do vojaškega udara, ki ga je izvedel general Ibrahim Abboud, zago-

vornik od Egipta docela neodvisne sudanske politike in odločen protikomunist. Skoraj po prevzemu oblasti je general sklical častniško konferenco, pri kateri je bil navzoč tudi zastopnik agencije "Fides". Sešli so se poročevalci vseh mogočih narodnosti, razen Egipčanov, ki jih h konferenci niso povabili. Iz izjav generala Ibrahima Abbouda je razvidno, da bo le-ta z vso odločnostjo izvedel "sudanizacijo" na vseh področjih sudanskega življenja. Besedo "sudanizacija" so prvič začeli uporabljati l. 1955, ko se je Sudan osamosvojil. Z njo so hoteli povedati, da bodo Sudanci nadomestili vse tujce v deželi, posebno Angleže. V zadnjih časih pa so nekateri sudanski časopisi začeli govoriti tudi o potrebi "sudanizacije" Cerkve.

Misijonsko delo katoliške Cerkve v Sudanu je zelo krepko in se prav lepo razvija, posebno na jugu, kjer je 240.000 katoličanov, 200 duhovnikov in 200 cerkva. Po večini so ti misijonarji Italijani. V cerkvenih krogih je ljubljen, da bodo morda nove sudanske oblasti vse inozemske misijonarje prisilile k odhodu iz dežele. Do zdaj uradnih izjav o tem še ni bilo. Izgon inozemskih misijonarjev bi za sudansko Cerkev pomenil pravo katastrofo. Sudanskih domačih duhovnikov je namreč komaj 15 in 1 škofa imajo, ki je msgr. Irenej Dud, v škofiji Rumbek.

JANEZ XXIII. IN PERZIJSKI ŠAH

1. decembra lani je papež Janez XXIII. v posebni avdijenci sprejel perzijskega šaha (kralja) Mohameda Reza Pahlevi. Sveti oče je šaha nagovoril v francoščini, se mu zahvalil za obisk in omenil, da je Cerkev v veliko izdajočanje, "ker že dolga leta lahko koristno doprinaša svoj delež k duhovnemu in kulturnemu razvoju Perzije." Zahvalil se je šahu



Slovenska misijonarka iz Južne Afrike med svojo mladino.

tudi za naklonjenost, ki jo on in perzijske oblasti izkazujejo krščanskim ustanovam v Iranu.

Šah je v svojem odgovoru poudaril, da se čuti izredno počaščenega nad sprejemom pri sv. očetu in pripomnil: "Prepričan sem, da bodo katoličani v Iranu tako kot vedno do zdaj požrtvovalno in nesebično pomagali vsem potrebnim, polni evangeljskega duha, ki ga vsi občudujemo in visoko cenimo."

JANEZ XXIII. PRIPOROČA POMAŠNE MOLITVE

Sveti oče Janez XXIII. je 25. novembra lani slavil svoj 77. rojstni dan. Počastil ga je z zgodnjo jutranjo mašo v svoji zasebni kapeli, ob navzočnosti številnih zastopnikov cerkvenih oblasti in svojih sorodnikov ter rimskega plemstva. Po končani daritvi je s povzdignjenim glasom opravil pomašne molitve.

Nato se je obrnil k navzočim in poudaril, da je te molitve uvedel Leon XIII. prav z namenom, da po posredovanju sv. nadangela Mihaela, poveljnika nebeške vojske proti Satanu in njegovim angelom, izprosimo pri Bogu zase in za vso vesoljno Cerkev varstvo pred napadi kneza teme, v naših časih še posebej, ko Cerkev v mnogih deželah veliko silo trpi...

KITAJSKI VISOKOŠOLCI V NEMČIJI

V lanskem poletju so se v residenci Altenberg pri Kölnu zbrali nemški in kitajski duhovniki v izseljenstvu, da se pomenijo o vprašanju kitajskih akademikov, ki študirajo na univerzah v Nemčiji. Predsedoval je kitajski kardinal msgr. Tien, pekinški nadškof, ki kot izgnanec živi v Nemčiji. Ugotovili so, da kitajski visokošolci študirajo na štirih nemških univerzah: v Münchenu jih je

27 (2 duhovnika in 25 katoličanov); v Münstru jih je 19 (med njimi 4 duhovniki); v Aquisgranu 9 (5 katoličanov), v Friburgu pa 6 (1 duhovnik in 1 katoličan). Odločili so, da bo en kitajski duhovnik skrbel za dijake v Aquisgranu, dva pa za študente na univerzah v Bonnu in Kölnu. Konferenca je tudi sklenila začeti s posebno akcijo, ki naj poveže vse kitajske izobražence v Nemčiji in jih pripravlja na dan, ko se bodo lahko vrnili v osvobojeno Kitajsko.

LETOŠNJI KONGRES DRUŽBE SV. DETINSTVA JEZUSOVEGA

Otroška veja papeških misijskih družb, ki jo poznamo pod imenom Družba Sv. Detinstva Jezusovega, bo imela letos v dneh od 8. do 4. junija svoj 7. mednarodni kongres. Zastopniki iz vsega sveta se bodo zbrali v portugalski prestolnici Lizboni. Glavna vsebina kongresa bo razmotrivanje vprašanja "Otrok in njegov bodoči poklic".

Novost na letošnjem kongresu bo, da se bodo vzgojitelji spremenili v učence, ko bodo poslušali strokovna predavanja znamenitih teologov, psihologov, socio-

logov, pedagogov, sindikalistov in gospodarstvenikov, ki bodo z vseh strani osvetlili globoko in zamotano vprašanje poklica. Šele potem bodo razpravljali o pravih pogojih za resno pripravo otroka na bodoči poklic in njega izbiro, pa o naporih, ki so potrebni za boljšo človečansko in krščansko vzgojo današnje mladine, ki jo čakajo tako velike naloge v bližnji bodočnosti pri ustvarjanju božjega kraljestva v svetu.

KITAJSKI KOMUNISTI SO ODPRAVILI POMAŠNE MOLITVE

Rdeči oblastniki na Kitajskem so duhovščini in vernikom prepovedali moliti pomašne molitve pred oltarnimi stopnicami, češ da so "reakcionarne"... V pomašnih molitvah namreč prosi Cerkev pomoč sv. nadangela Mihaela proti silam teme in brezboštva. Kje se bodo ustavili kitajski komunisti? Nedavno se je v Hongkong vtihotapilo pismo iz Pekinga, v katerem poročajo katoličani, da so komunistične oblasti črtale iz vseh cerkvenih in tudi mašnih molitev vsako invokacijo papeža.

NAŠ BARAGA

POŽIVLJENI "BARAGOV VESTNIK"

Leto VII. - 1, Marec 1959.

Res prijetno presenečenje! Tako po vsebini kot po zunanji obliki ureditve. Vidi se, da je uredništvo prišlo v roke človeku z literarno žilico. **Dr. Branko Rozman**, novi urednik "Baragovega vestnika", je ne le duhovnik, ampak tudi pesnik in pisatelj. Uspelo mu je to prvo "svojo" številko "Baragovega vestnika" narediti res zanimivo in bralno, pa tudi prepričevalno.

Nova "glava" lista je topla; človek bi si želel vanjo vključeno Baragovo podobo. Prva stran prinaša Baragove besede o njegovi ljubezni do domovine; nanje je naslonjen članek "Kaj pravite", ki navaja opozorilo dveh vidnih slovenskih javnih delavcev na nevarnost, ki preti obstoju našega naroda danes in jutri; pa zaključuje: "Bodo naše sile zadostovale za ohranitev? Bodo naravne moči kos veliki nalogi?... In mislim na našega svetnika... Mislim na Barago. Na našega prijatelja pri Bogu, ki z nami čuti, ker je z naše zemlje doma..."

Ali ni delo za njegovo kanonizacijo delo tudi za naš narod?" S tem člankom postavi pisec Baragovo zadevo v sredo naše narodne problematike in prav je tako. S tem pa seveda ni rečeno, da bi Cerkev proglasila Barago za svetnika predvsem zaradi našega naroda in za naš narod. A čisto razumljivo je, da se Italijani zlepa ne bodo obračali na Barago in ga častili, ko imajo lastnih svetnikov toliko in vedno več; pač pa je gotovo, da bo inšpektor verni slovenski narod s povzdignjenjem prvega svojega sina na oltarje tudi sam visoko povzdignil svojega duha k Bogu in k Cerkvi. V tem smislu bo Baraga - svetnik predvsem prav prišel nam, bolj kot drugim.

Druga stran prinaša poročila, kaj storimo "Mi za Barago", namreč za njegovo

beatifikacijo, in kaj dela "Baraga za nas" v nebesih s svojo priprošnjo, z uslišanji. Tretja stran navaja z vso natančnostjo, kje je mogoče v zamejstvu dobiti novo knjižico "Barago na oltar". Zadnja stran pa v res prijetni obliki kramljanja v razgovoru razglablja o tem, "Kdaj bo" Baraga proglašen za blaženega in za svetnika. In ker je to razglabljanje posebno poučno in zanimivo, naj bi ga brali tudi vsi naročniki in bralci "Katoliških misijonov". Zato ga v celoti ponatiskujemo.

"Baragov vestnik" razpošilja Južnoameriška Baragova zveza brezplačno vsem, ki ga žele. Treba je samo pisati na naslov: "Baragov vestnik", Rivadavia 234, Adrogué FCNGR, prov. Buenos Aires, Argentina.

K D A J B O ?

- Kdaj bo Baraga proglašen za svetnika?
- Sam Bog ve.
- Gotovo. A kolikor moremo o tem po človeško soditi: v koliko letih moremo pametno upati na razglasitev?
- Prej si je treba postaviti drugo vprašanje: ali bo prišlo sploh kdaj do razglasitve?
- Dvomite o Baragovih junaških krepostih?
- Nikakor. A druga stvar je imeti junaške kreposti, druga pa, dokazati, da jih je imel. Pa tudi ko bi se to posrečilo: ali bo Bog hotel s čudeži potrditi Baragovo svetost?
- Včasih se omenjajo kaka čudežna ali skoro čudežna uslišanja na Baragovo priprošnjo.
- Tudi tu ni isto čudež sam in pa dokaz tistega čudeža. Zahteve za dokaz so zelo stroge.
- Recimo, da se bo oboje posrečilo. Prvo, ker strokovnjaki delajo resno in natančno in sami trdijo, da se jim je posrečilo preiti marsikatero zapreko, ki se je včasih zdela nepremagljiva. Drugo, ker bi bila razglasitev Barage za svetnika v večjo božjo čast. Recimo torej, da se bo oboje posrečilo. Kdaj moremo upati na razglasitev?
- Ločimo najprej dvoje: razglasitev za blaženega in razglasitev za svetnika. Za razglasitev za blaženega se zahtevata dva dokaza: prvi, da je imel krščanske čednosti v junaški stopnji, in drugi, da so se na njegovo priprošnjo po njegovi smrti zgodili čudeži. Za prvo je treba zbrati življenjepisno gradivo o Baragi: neoporečne kopije vsega, kar je Baraga kdaj napi-

sal ali pa je bilo za njegovega življenja o njem napisanega. Število teh dokumentov in pisem gre v tisoče, kajti Baraga je živel sedemdeset let zelo aktivnega življenja. Dokumenti so raztreseni po mnogih arhivih Evrope in Amerike. Baragovo življenje je tako tesno združeno z zgodovino Gornjega Michigana, da ni mogoče reševati enega brez drugega. A zgodovina Michigana je še zelo neraziskana: Baragovci morajo s tem prevzeti novo, zamudno nalogo. Od Baragove smrti do danes je vsaj pet ducat zgodovinarjev posvetilo po več let zbiranju obširnega pisanega gradiva. Baragova zveza se od svoje ustanovitve, to je: 28 let bavi s tem.

— Kdaj je potemtakem mogoče računati, da bo zbrano vse potrebno gradivo in se bo tako proces mogel začeti? V treh letih? V petih? V desetih?

— Težko je kaj reči. A raje rečem v desetih kot v petih.

— Potem pride preiskava spisov, škofijski postopek o tem, da se Baragi ni izkazovalo javno češčenje, vsaj pet sodnikov naj preiskuje v marquetteški škofiji, kako je z Baragovimi čednostmi in čudeži...

— In ne pozabite, da je delo uradnikov treba plačati in da je marquetteška škofija zelo majhna in torej revna in da more pomeniti pomanjkanje denarja zavlačevanje v procesu.

— Recimo, da bo šlo vse delo lepo od rok. Potem pride še v Rimu večkratno razpravljanje o čednostih in čudežih. Pa še o tem, ali je varno razglasiti kandidata za blaženega. Vse to utegne trajati dolgo? Pet, deset let?

— Težko je kaj reči. Na vsak način postopek v Rimu traja po več let. Recimo, da bo trajal deset let.

— Potemtakem bomo še dvajset let čakali na razglasitev Barage za blaženega?

— Da. In to, če bodo vsi gornji "recimo" postali dejstva in če bomo vsi delali za razglasitev. In celo menim, da bo hitro, če bo v tem času prišlo do beatifikacije. Proglasitev za svetnika pride kasneje. Res pa je, da tam že ni več dela z zbiranjem življenjskih podatkov.

— In tega časa ni mogoče skrajšati?

— Mogoče je. Vedno seveda govorim pogojno: če Bog hoče, da Baraga dospe do časti oltarja.

— Kako bi se čas skrajšal?

— Čim več je sodelovanja, manj časa je treba za postopek. Če bi na primer imeli dosti denarja, bi mogli nastaviti potrebno število zgodovinarjev, ki bi zbirali gradivo. Tako bi isto delo, za katerega bo porabil en strokovnjak dvajset let, dvajset strokovnjakov opravilo v enem letu. Čas postopka bi se zelo skrčil. Isto velja za molitve pri čudežih. Če ljudje za čudeže ne bodo prosili, jih gotovo ne bo. Čim bolj pa bodo prosili, več verjetnosti je, da Bog čudeže po Baragovi priprošnji stori; s tem pa tudi več dokazljivih čudežev, kar pomeni za postopek veliko olajšavo.

— Torej?

— Moja zadnja beseda?

— Da.

— Čim več ljudi in čim več dela, širjenja poznanja Barage, toliko prej in toliko bolj z gotovostjo bomo mogli upati na tisti trenutek, ko bodo naša prizadevanja doživela uspeh.

VSEM, KI BI ZMOGLI!

Velika prošnja tistim misijonskim prijateljem, ki bi radi in mogli kaj več pomagati Baragovemu misijonišču!

Prva skupina misijonskih gojencev je že vstopila v Baragovo misijonišče v Argentini. Ob tej priliki se še posebej obračamo s prošnjo za velikodušno sodelovanje k tistim slovenskim misijonskim prijateljem po svetu, ki jim je dobri Bog dal dvojno milost: da morejo in da hočejo s svojimi prihranki pomagati pri vzgoji in vzdrževanju bodočih slovenskih borcev na misijonski fronti Kristusovi.

Prosimo te dobrotnike misijonov, da prevzamejo vzdrževanje po enega misijonskega gojenca Baragovega misijonišča!

Morda bi ta ali oni misijonski odsek v slovenskem zamejstvu mogel prevzeti eno tako vzdrževanje; to bi bil prekrasen delokrog!

Letna vzdrževalnina bi bila

- 200 dolarjev
- 120.000 lir
- 100.000 franc. frankov
- 5.000 šilingov
- 12.000 pezov
- 70 funtov

Letni prispevek lahko plačujete tudi v obrokih. Prijave oziroma vplačila naj bi morebitni dobrotniki naslavljali na: Rev. Petek Janez C.M., Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

Dobrotniki! Z vzdrževanjem misijonskega gojenca Baragovega misijonišča boste vršili odlično dobro delo za rast božjega kraljestva na zemlji in Bog Vam bo obilen plačnik!

Za vse dobrotnike Baragovega misijonišča se že dve leti opravljajo mesečne svete maše in dnevne molitve v Slovenski vasi v Lanusu, kjer stoji Baragovo misijonišče; za vse tiste pa, ki bodo vzdrževali kakega misijonskega gojenca, bodo le-ti še posebej dan za dnem skupno molili.

Rojaki, misijonski dobrotniki! Lepo prosimo in vabimo: Žrtvujte za vzdrževanje gojencev Baragovega misijonišča! Podprite to prevažno slovensko misijonsko akcijo!

Baragovo misijonišče
v Slovenski vasi v Lanusu



IZ VSEBINE: Kristus, misijonar krvi —
 Tristoletnica važne misijonske listine —
 Apokaliptični jezdeci — O narodih in ljud-
 stvih v misijonskih deželah: Srednje-in
 Južnoameriški poljedelci — Duh sv. Vin-
 cencija: IV: Kristusova volja — Žrtev lju-
 bezni — Maksimiljan Kolbe — Naši misi-
 jonarji pišejo: Doktor Janež; Prvo pismo
 novega misijonarja o. Rudeža S.J.; Uršu-
 linke v Siamu; Z raznih postojank — Da-
 rovi za misijone — Po misijonskem svetu
 — Poživljeni Baragov vestnik — Kdaj bo?

Osnutek za naslovno stran:
 arh. Marijan Eiletz.

Registro de la
 Prop. Int.
 No. 528.263

CORREO ARGENTINO Suc. (34) (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

Director responsable: Lenček Ladislav CM.
 Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos
 Aires.

K SLIKAM OVITKA: Naslovna stran:
 Kitajska Brezmadežna, delo domačega
 umetnika v Hongkongu. — Tu zgoraj:
 Slovenski misijonar br. Joško Kramar
 S.D.B. na obisku v domovini med so-
 rodnikoma v narednih nošah.

“KATOLIŠKI MISIJONI” so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih
 družb, slovenskih misijonarjev, “Slovenske misijonske zveze”. Izdaja ga “Baragovo
 misijonišče”. Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C. M. — Naslov uredništva
 in uprave: Montes de Oca 320, Bs. Aires, Argentina. Tiska “Federico Grote”, Montes
 de Oca 320 (Peršuh Janez). S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA: V Argentini 90 pesov; v U.S.A. in Kanadi 3.— dolarje; v Italiji 1.400
 lir; v Avstriji 40 šilingov; v Angliji in Avstraliji 1 funt; v Franciji 1000 frankov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Franc Buh CM., Misijonska pisarna Montes de Oca 320, Buenos Aires.
 U.S.A.: Rev. Charles Wolbang CM., St. Vincent's Sem., 500 East Cheltenham Ave., Phila-
 delphia 44, Pa. — Rudi Knez, 13810, Eaglesmere, Cleveland 10, Ohio. — Anica
 Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.

Kanada: Rev. Franc Sodja CM., 594 Manning Ave, Toronto 4, Ont.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte s, Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).

Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklav-
 čič Anton, Spittal a/Drau. D. P. Camp, Kärnten, B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring
 26, Klagenfurt.

Avstralija: Franc Vrabc, Archbishop's House, West Tce. Adelaide, S. Australia.
 V ostalih deželah sprejemajo naročnino iz prijaznosti slovenski dušni pastirji.